Ru No. 19

NUMĂRUL 1 DIN OCTOMBRIE 1941

Belgia 2 fr. / Boemia-Moravia 2,50 kr. / Bulgaria 8 leva / Croația 5 kuna / Danemarca 50 øre / Elveția 45 rappen / Finlanda 4,50 mk. / Franța 4 fr. / Grecia 8 dinari / Iran 3 rial / Italia 2 lire / Luxemburg 25 pfenigi / Norvegia 45 øre / Portugalia 2,— esc. / România 16 lei Serbia 5 dinari Slovacia 2,50 ks. / Spania 1,50 pes. / Suedia 53 öre / Turcia 12 kurus / Țările de Jos 20 cents / Ungaria 36 filér

Signal

La aer

Capacul dela turela unui submarin german se deschide. Pentru câteva minute luptătorii bătăliei din Atlantic es la lumina zilei albe, la aer proaspăt; un moment de reculegere înaintea atacului următor

Fotografia: Dietrich (PK)

Signal

Din cuprinsul Numărului I din Octomvrie 1941

PAGINA

Din campania europeană contra Uniunii Sovietice

In pădurile din Carelia 6

Ducele la Cartierul General al Führerului 8

Vălul tăcerii este rupt
Tovarăşii din Smolensc şi împrejurimi încep să vorbească. Reportaj de Hanns Hubmann (PK) 11

Din sat în sat
Infanteria germană înaintează 13

Generalul Guderian este pretutindeni
Revista „Signal" în vizită la „Părintele unităţilor blindate" 20

Din lupta contra Angliei

Şalupe-torpiloare italiene la vânătoare de mine 22

Marea serie de articole militare asupra strategiei

Ultima lecţie: „Secretul biruitorului: sufletul" 18

Din Germania

Paza pe insula Helgoland
Un reportaj de pe cel mai înaintat post contra Angliei din Marea Nordului 15

Corul „Thomaner" a împlinit şapte sute de ani
Tradiţia muzicii germane e continuată şi în timp de război 36

Franţa

Vichy
Aspecte dintr'o liniştită Rezidenţă 27

Italia

Tinerele Italience învaţă dansul clasic 46

Japonia

Vânătoare în Japonia
Reproducere în culori din „Hăituiala Şogunului". O capo d'operă a picturii clasice japoneze 24

Statele Unite

Roosevelt imită pe Wilson 4

America de Sud

Patru podoabe şi o femeie 40

Povestirea noastră

Fuga cu câinele Scit de Peter Eckart 30

Din domeniul ştiinţei

Cafea şi mere dela farmacie 41

Diverse:

Ghici ghicitoarea mea! 31

Aţi dori să fiţi fakir??? 41

Nu ne povesteşte pescarul cu undiţa ci aparatul de fotografiat 45

Şi multe alte interesante şi frumoase fotografii în culori şi în alb-negru

COPYRIGHT 1941 BY DEUTSCHER VERLAG, BERLIN

Două sute dintr'un milion

Undeva în răsărit într'un mare lagăr de prizonieri, unde valurile grosului armatelor sovietice înfrânte așteaptă transportarea lor în Germania. Câmpia din care aparatul de fotografiat a prins doar o parte este imensă, totuși aspectul este peste tot același: chipuri abătute, apatice, care nu-și mai cunosc rostul lor, stau împrăștiate fără să scoată vreun cuvânt sau și-au săpat în nisip o groapă în care își petrec timpul. Până când un ordin îi pune în pas de marș letargic eliberând locul pentru alții — care oferă din nou același aspect . . . Fotografia: Rümmler (PK)

1918: PRESIDENT WILSON IS WELCOMED IN BREST
America has declared war. Her troops are fighting on European soil. Amid tumultuous applause, the American President arrives in Brest to make an inspection.

1941: PRESIDENT ROOSEVELT WELCOMED IN NEW YORK
America has declared her determination to give all-out aid to Britain. American armaments are being raced across the Atlantic. The American President is acclaimed throughout America.

Iată cum vede situația revista „Picture Post"

1918: președintele Wilson e primit la Brest. America a declarat războiu. Trupele americane luptă pe continentul european. Aplaudat frenetic președintele american vine să facă o inspecție la Brest

1941: președintele Roosevelt e primit la New York. America a anunțat hotărîrea de a da Angliei tot ajutorul său. Material de războiu american se trimete în goană peste Atlantic. Președintele american este aprobat de întreaga Americă

Roosevelt imită pe Wilson

Cum împinge președintele Statelor Unite pe Americani la războiu contra Europei

In numărul precedent am arătat cum imperialismul dolarului își întinde ghiarele asupra întregului glob. Astăzi continuăm seria de articole asupra politicii lui Roosevelt, descriind o sumă de mijloace și de căi, prin care Președintele Statelor Unite mână poporul american spre psihoza războiului

La câteva săptămâni după izbucnirea actualului războiu, în Octombrie 1939, s'a oficiat în biserica St. James din Hyde-Park, reședința Președintelui Statelor Unite ale Americii, un serviciu divin excepțional. Prilejul îl oferea primirea unei Biblii, pe care George al VI-lea o dăruise ca amintire a vizitei perechii regale engleze în S. U. Era pe vremea când răsunetul armelor aproape că se pierduse și când speranța într'o destindere intrase în inimile tuturor popoarelor doritoare de pace, ca o rază sfioasă de soare prin norii învolburați de furtună; în acele zile se făcu și prima dintre zadarnicele propuneri de pace germane. La biserica St. James însă, pastorul își încheia predica sa cu o rugăciune, prin care implora putere, pentru regele Angliei, „ca să învingă și să zdrobească pe toți dușmanii săi". — Politică într'o casă a Domnului dintr'o țară neutră. De altfel pastorul se numea Wilson. Cel mai proeminent ascultător al său era Franclin Delano Roosevelt, șeful de stat al S. U.

Cu mâinile dincolo de Atlantic

Participarea Președintelui la acest act bisericesc era mai mult ca un gest de politeță; era un program și o promisiune. O promisiune către Anglia și Franța, un program de politică externă și de propagandă, ambele urmărind același scop, de a scoate Statele Unite din acea rezervă rigidă față de problemele europene și asiatice, pe care poporul american o ceruse și impusese pe baza învățămintelor din războiul mondial. După semnarea primei legi asupra neutralității, în ultima zi din August 1935, însuși Roosevelt a exprimat în mesajul de Anul Nou 1936 voința poporului, prin des citatele cuvinte: „Inainte de toate refuzăm să încurajăm execuția unui războiu prin faptul de a permite statelor

Realegerea pentru a treia oară la președinție a domnului Roosevelt se sărbătorește cu o paradă de tancuri. La Washington, de-a-lungul lui Pennsylvania Avenue, duduie motoarele carelor blindate. Au fost uitate discursurile de propagandă pentru alegeri a președintelui în care s'au dat mereu asigurări: „Noi nu vom participa la războaie streine"

beligerante să-şi procure arme, muniţiuni şi materiale de război din S. U."

Iar pe la mijlocul lui August al anului următor, în discursul dela Chautauqua, Roosevelt acoperea cu cuvinte dispreţuitoare pe îmbogăţiţii din anii 1916-1918, care priviseră războiul mondial drept o afacere şi sângele propriilor concetăţeni drept o ultimă rezervă, pentru a putea duce la un sfârşit rentabil această afacere. Pe atunci era vorba de campania italiană în Abisinia, şi de războiul japonez în China; dar sarcasticele cuvinte ale lui Roosevelt erau în asentimentul maselor mari, care-l aleseseră şi care-l aplaudară îndelung, atunci când el înfiera faptul că „dacă într'un alt continent ar izbucni războiul, s'ar găsi totuşi în America mii de oameni, care ahtiaţi de avere — de aurul nebunilor — vor tinde să distrugă sau să ocolească neutralitatea noastră." Intre 14 August 1936 şi 4 Noembrie 1939 e un interval de mai mult de trei ani; între această dată se plasează o întorsătură politică. La Chautauqua Roosevelt stătea cu spatele spre restul lumii şi cu privirea îndreptată spre America. La 4 Noembrie 1939 se răsucise şi, suprimând embargoul pe arme, îşi întinsese degetele, ca să ajungă dincolo de mări. Nici nu trecuseră doi ani, şi mâinile lui Roosevelt se aşezaseră deasupra Islandei şi arătau spre Azore. Impinsese poziţiile exterioare ale Statelor Unite până aproape de teatrul de război european şi târîse poporul american într'un vârtej de psihoză războinică care, ici mai nebuneşte, dincolo mai fără efect, a cuprins întreaga ţară şi a făcut-o neliniştită.

Neutralitate mai puţină înseamnă pace mai multă

După experienţa nereuşită a lui Wilson în războiul mondial, Statele Unite reveniseră la punctul central al ideilor politice strămoşeşti, la acea teză, care sub numele de doctrina Monroe insuflase Americanului de Nord mândria de dreptul şi de specificul său, iar restului lumii respectul faţă de o naţiune corectă şi conştientă de sine. Nu e lipsit de interes a reciti astăzi mesajul din 2 Decembrie 1823 al lui James Monroe. „Niciodată", se spune acolo, „n'am participat la războaiele puterilor europene, nici la chestiuni ce le privesc pe ele, aceasta nici n'ar fi în concordanţă cu politica noastră". In 1917 s'a făcut proba contrară şi s'au îngropat aceste cuvinte sub parola războiului; proba a dat greş, ea a dovedit Americanului dreptatea şi vitalitatea doctrinei Monroe. „America Americanilor" a devenit dintr'un dublu punct de vedere o mărturisire de credinţă şi de voinţă a omului de pe stradă. In mod practic existau numai izolaţionişti şi chiar şi astăzi ambele partide îşi atribuie acest titlu. Cuvântul „război" era complect nepopular; el este încă şi astăzi, lucru pe care Roosevelt l-a avut şi-l are cu deosebită grijă în vedere.

Inlocuirea cuvintelor nepopulare prin altele populare, cu sens modificat, este o veche metodă a agitaţiei. Nimic nu e mai popular în Statele Unite decât cuvântul „pace", nimic mai plăcut ca vorba „neutral". Din 1937, din vremea când Roosevelt a făcut marea întoarcere în contra statelor ce tind spre realizarea drepturilor lor, Germania, Italia, Japonia, desemnate de el ca „agresoare", Preşedintele vorbeşte mereu de „pace" şi de „neutralitate".

Inainte vreme era neutral acela care nu intervenea. Roosevelt a corectat această părere încă din Martie 1939, când exprimă ideia, că problema păcii nu a fost şi nu este favorizată de existenţa legii asupra neutralităţii americane; ca ultimă consecinţă aceasta înseamnează că Statele Unite lucrează cu atât mai mult pentru pace, cu cât iau o atitudine mai puţin neutrală. Cuvântul „neutral" convinge pe omul simplu şi cu noul conţinut, iar până la sfârşit evoluţia aceasta se termină cu acea parolă, care a mai fost anunţată odată în 1917 şi care sună: „Război, pentru a termina războiul".

Odată cu falsificarea noţiunilor începu şi lupta în jurul legii neutralităţii. Senatorul Pittmann, care a depus proiectul acestei legi, i-a dat titlul de „Legea păcii din 1939". Numele era neprecis, sunător şi seducător — continentul era o afacere solidă, suprimarea embargoului pe armament. In 1940 Roosevelt merse şi mai departe. „Reuşim a păstra deschis drumul Noembrie îi dă posibilitatea să facă încă un pas înainte. La începutul lui 1941, în discursul din faţa Congresului, el vede războiul venind în mod necesar pentru Statele Unite, „în cazul că dictatorii ar câştiga războiul". In ţară a răspândit noul conţinut al păcii", declară el în Aprilie cu ocazia jubileului de cincizeci ani a Uniunii panamericane, „numai dacă suntem pregătiţi a întâmpina forţa cu forţa".

Reacţiunea n'a fost atât de favorabilă, pe cât se aştepta Roosevelt, aşa că la 11 Septembrie a aceluiaşi an el anunţa în faţa sindicatului conductorilor de camioane şi automobile: „Nu vom participa la războaie străine şi nu vom trimite armata, marina şi aviaţia noastră să lupte în ţări străine, în afara continentului american, exceptând" — aici lăsa portiţa deschisă — „cazul unei agresiuni". Şi această frază conţine un cuvânt, căruia Roosevelt i-a dat un nou conţinut. Pe atunci „în afara continentului american" însemna încă altceva decât astăzi, când insulele din Atlantic au şi fost cuprinse în domeniul american.

Iată-l — cuvântul război

In Octombrie 1940, Roosevelt subliniază la Filadelfia voinţa sa de a lucra toată viaţa numai pentru pace; la Boston el asigură încăodată, la sfârşitul aceleiaşi luni, „pe părinţi, că fiii lor nu vor fi trimişi într'un război străin". Realegerea noţiunii de „neutralitate", principiile izolaţioniste sunt păstrate, pentrucă Roosevelt vorbeşte numai de apărarea Americii şi de interesele americane; denumirea de „agresor" e dela început aplicată adversarului, pentrucă este denumit agresor acela ce se aşează în calea expanziunii Statelor Unite.

Cui nu stă să gândească, aceluia i se vâră în gură parola „Război, pentru terminarea războiului" — iată-l, cuvântul „război", iar falsificarea rooseveltiană a noţiunilor a familiarizat pe cetăţeanul american cu dânsul.

Această stare de spirit este consolidată prin măsuri de ordin militar, care culminează în planurile pentru o organizare gigantică a armatei de uscat, a marinei şi aviaţiei. Mereu se face apel la ambiţia de record a Americanilor, pentru a construi cea mai mare flotă din lume, cele mai rapide şi mai mari avioane, cele mai gigantice tancuri. Americanilor li se indică obiective, care merită să fie luate în consideraţie. Nu numai Azorele, ci şi posesiunile franceze din America Centrală, apoi Indiile Olandeze, Singapore. De sigur, Statele Unite n'au nevoie de pământ ca să trăiască; aceasta şi-o spune şi Americanul de rând. Dar asemenea obiective atrag, ele aţâţă pofta de război.

Se mai adaugă perspectiva marei afaceri. O comisiune de anchetă, care a examinat motivele intrării Statelor Unite în războiul mondial, a stabilit în mod foarte clar, că capitaliştii americani voiau să-şi salveze investiţiile. La acest fapt se refereau şi observaţiile sarcastice ale lui Roosevelt în discursul dela Chautauqua. Dar socoteala e mereu aceeaşi. In primele luni ale acestui nou război. Statele Unite şi-au retras vasele din zona de luptă. Pierdeau cu aceasta o afacere, sperau

Urmare in pagina 42

Dictatorul e infailibil. *Nebunia după putere a domnului Roosevelt i se reproşează în propria sa ţară. Ziarul „New York World Telegram" nj-l arată aici încoronat pe tron. In jurul său zboară hârtiile pe care sunt notate ţelurile sale contra libertăţii americane: planul de dictatură, niciun fel de desbateri. Nu vreau să răspund la chestiuni vitale, la obligaţii, fără consultarea Congresului. Sunt de neînlocuit, dispoziţii, mai multă putere, adunări ţinute sub tutelă*

Propaganda de război a Preşedintelui şi urmările ei. *Pe această caricatură apărută în „Chicago Daily Tribune" dela microfon străbate neclintita chemare pe care o strigă împuternicitul domnului Roosevelt: „Război, război, război!" Cetăţeanul american, răpit din visurile sale de pace de legea defensivă a domnului Roosevelt, prin aceste neîntrerupte strigări războinice este atras în psihoza războiului*

Generalul „Isterie" se învârteşte ca un turbat prin Statele Unite. *Intr'o sticlă el scutură prin strigăte: „Deşteaptă-te, deşteaptă-te!, La arme!" — „bacilii săi ai frigurilor de război". Pasărea păcii ciufulită bine zboară de acolo. Iată cum vede „Chicago Daily Tribune" urmările propagandei de război*

Totuşi se arată o opoziţie. *Un club politic feminin demonstrează contra legilor împrumutului şi arendei, care ca primă măsură legislativă a domnului Roosevelt demască adevăratele intenţii de război. Fanfarele de război ale preşedintelui vor suna în curând mult mai tare decât aceste voci*

In pădurile ce par nesfârşite din Carelia, *întrerupte numai câteodată de lacuri, Germanii şi Finlandezii se luptă cu îndârjire în timp ce înaintează. Fiecare bucată de pădure trebuie scotocită cu îngrijire mai înainte de a se merge mai departe după compas, singura călăuză. Cea mai mare dificultate a acestor lupte este surpriza pe care o poate oferi inamicul. Dacă se lasă timp bolşevicilor, aceştia aprind pădurile şi astfel înaintarea e ţinută pe loc. Trebuie să te apropii de inamic pe furiş, uşor şi cu multă băgare de seamă. Mijloacele de transport care fac zgomot nu le poţi folosi. Aici, detaşamente germane (SS) pătrund prin marginea unui păduri până la strâmtoarea unui lac. Pe cealaltă parte a lacului s'au fixat soldaţii sovietici. Cu multă precauţiune sunt aduse la mal plutele pneumatice. Ele sunt camuflate, contra vizibilităţii din aer, cu muşchiu de pădure (stânga jos)*

In pădurile din Carelia

Frăţia de arme germano-finlandeză în ţara nopţilor lungi

Fotografiile: Slapak (SS-PK) şi Möbius (SS-PK)

Surprinderea pare că a reuşit. *Primele bărci au şi atins celălalt mal, când deodată din pădure a început să fulgere. Acum toată precauţiunea trebue lăsată la o parte . . .*

. . . şi ultima parte a trecerii peste apă e acoperită cu foc de mitralieră. Şeful grupei arată spre dreapta, unde se iveşte prima rezistenţă inamică

Cei dintâi dela trupa de recunoaştere *au debarcat dincolo. Incordaţi trag cu urechia la comenzile pe care le dă conducătorul*

„Inamicul e acolo înapoi!" *Fulgerător, trupa de recunoaştere pătrunde în pădure. Impuşcături, explozii de grenade de mână . . .*

. . . iar oamenii noştri se şi întorc cu primii prizonieri

Viclenia a reuşit! *Soldaţii sovietici au luat detaşamentul german drept singurul atacator şi fug acuma exact în direcţia, unde stau ascunşi trăgătorii finlandezi pentru a lua în primire pe inamic*

Pe frontul de răsărit *s'au întâlnit pentru a şasea oară în timpul acestui războiu, Führerul şi Ducele. Voinţa necondiţionată a poporului german şi italian de a continua lupta până la victorie, iar după victorie să se realizeze o rânduire dreaptă în Europa, s'a exprimat în decursul convorbirilor*

Fotografiile: Middendorf (PK) (2), Presse-Hoffmann

Ducele la Cartierul General al Führerului

Mussolini salută pe Comandantul Forţelor de Uscat Germane, *Mareşalul von Brauchitsch. Pe urmă Ducele a vizitat Cartierul General al Mareşalului Reichului Hermann Göring şi una din diviziile italiene trimise să lupte contra bolşevismului*

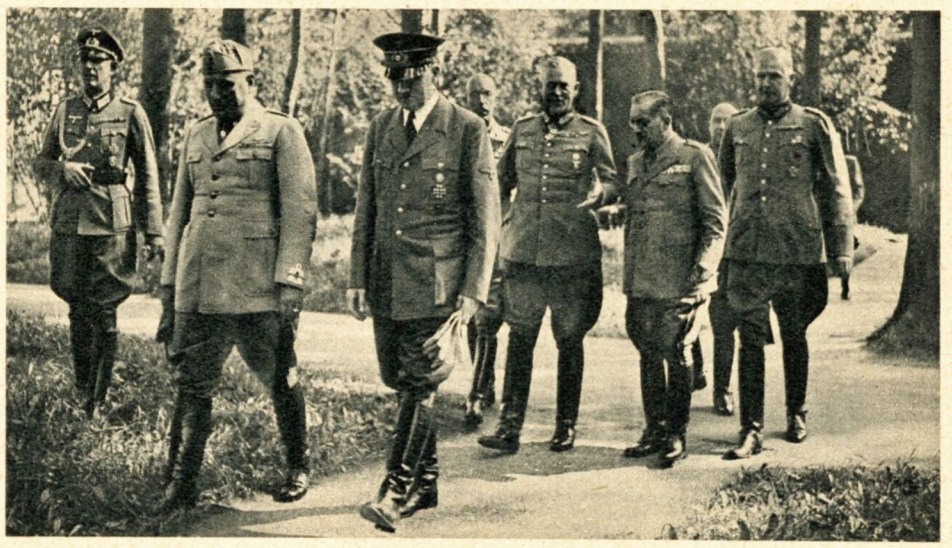

In afară de convorbiri militare *au avut loc şi convorbiri politice. Din suita Ducelui a sosit la Cartierul General al Führerului şi Şeful Statului Major Italian, Generalul Cavallero. Fotografia îl arată — în spatele celor doi conducători de stat — în convorbire cu Şeful Comandamentului Suprem al Forţelor Armate, Mareşalul Keitel*

Vitebsc, un exemplu pentru multe

In totdeauna, când Sovietele dau ca definitiv pierdută o poziție, semnalul înfrângerii lor este incendierea. In orașele în flăcări, odată cu trupele germane vin, și refugiații, — rătăcesc printre ruinele arzânde și caută să salveze ce a mai rămas Fotografia: Wundshammer (PK)

Sfârșitul Smolenscului

Un camion german cu difuzoare intră în orașul în flăcări. Ultimii soldați sovietici, care s'au ascuns în pivnițele caselor arzânde, sunt somați prin microfoane să se predea. Numai după ce acest camion și-a terminat patrularea sa, începe curățirea orașului Fotografia: Bohnes (PK)

Infanteria germană înaintează

Efectuarea de marşuri extraordinare de către infanteria germană — în unele zile câte 70 de km — a stricat toate socotelile optimiştilor londonezi. Soldatul german a fost capabil să învingă depărtarea spaţiului rusesc. Melancolia câmpiei ce pare de nesfârşit, mărimea apăsătoare a cerului rusesc, marea oboseală şi luptele grele, nimic nu poate să clintească îndârjirea cu care soldatul german îşi croieşte drumul său tot înainte Fotografia: Bauer (PK)

Vălul tăcerii este rupt

Tovarăşii din Smolensc şi împrejurimi încep să vorbească...

Reportaj special pentru „Signal" de Hanns Hubmann, din compania de propagandă

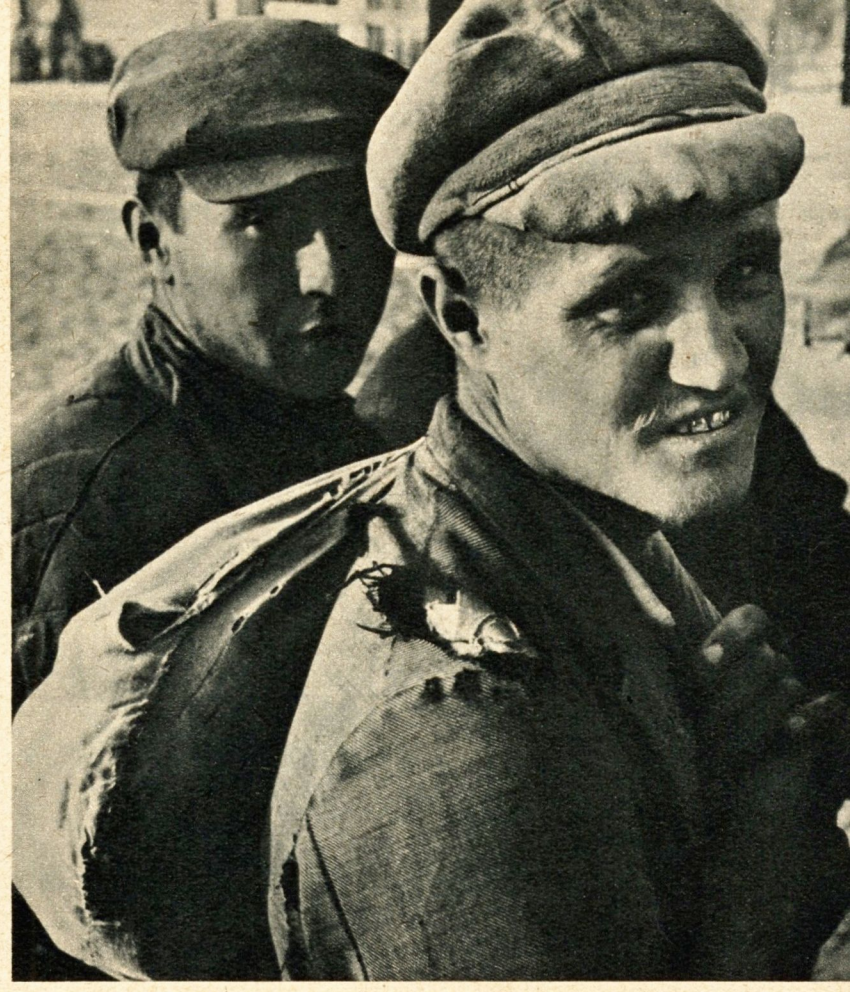

„Ivan Ivanovici Cimscov începe să râdă la mine când observă că nu vreau să-i iau nimic dintre comorile pe care le poartă în sacul său. Sunt cartofi şi pâine pe care le-a cerşit dela soldaţii germani pentru sine şi pentru părinţii săi. Este în vârstă de 23 de ani, de profesiune „cerno raboci", adică muncitor necalificat, sau muncitor „negru", cum li se zice în statul sovietic. A lucrat ca salahor la un şantier de construcţii şi a primit 120 de ruble lunar. Trăieşte la părinţi şi are nişte pantaloni cârpiţi şi o haină ruptă, căpătată. Partea cea mai bună a îmbrăcămintii sale o constitue cămaşa. Din păcate, nu are decât una singură. Prietenul său este originar din Tula şi fusese condamnat la muncă penală la un aeroport din Smolensc, deoarece la Tula întârziase de două ori dela lucru"

Reporterul special al revistei noastre ne scrie următoarele: „Oamenii din Smolensc încep să prindă curaj când îmi văd aparatul fotografic. Le face o plăcere rară fotografiatul. Pe cei mai mulţi îi întâlnesc în apropierea bucătăriei de campanie. Bătrânul cu barba respectabilă îmi face o impresie deosebită. El vine de-a-dreptul la mine şi îmi spune: „Eu nu sunt bolşevic!" Ca dovadă, scoate o cruciuliţă de sub cămaşa sa mototolită. Ivan Rozanov are 75 de ani. Pentru a nu muri de foame, fostul zidar a trebuit să lucreze ca paznic de noapte, pentru o sută de ruble pe lună. Prietenul său se numeşte Constantin Vuzum, muncitor la căile ferate, în vârstă de 47 de ani, căsătorit, cu doi copii. El îmi spune: „Câştig 172 de ruble lunar. Familia mea a locuit într'o singură cameră. Mâncam terciu, cartofi şi pâine, dar nu ne ajungea pentru luna întreagă. In fiecare lună sufeream de foame vreo patru sau cinci zile"

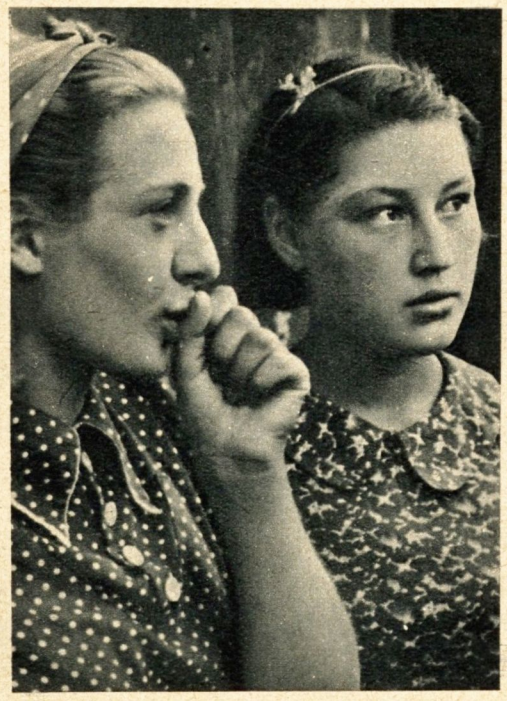

„Aceste două fete îmi bătură la ochi prin îmbrăcămintea şi frizura lor. Iată-o pe Kira Saikina (stânga), în vârstă de 19 ani, studentă în medicină, vorbind puţin şi nemţeşte. Are rude în Köln, este probabil de origină etnică germană, şi mă întreabă dacă după războiu îşi va putea continua studiile în Germania. Tatăl ei a fost inginer hotarnic la Smolensc, a căzut însă în disgraţie în anul 1937, a fost dus atunci de G.P.U. şi familia nu a mai auzit nimic despre soarta lui. Mama lucrează pentru a o susţine la studii"

„Tânărul cu şapca frumoasă, brodată cu perle, este elevul Vasile Popocov, în vârstă de 13 ani, fiul unui muncitor dintr'o filatură. El trăieşte în două camere împreună cu părinţii şi cu şase fraţi şi surori. Se grăbeşte să ajungă acasă, căci soldaţii germani i-au dăruit pâine. Ii dau drumul, dar el se mai întoarce odată şi mă întreabă, dacă este adevărat că în Germania toţi băieţii au uniformă frumoasă şi o centură proprie de piele cu un cuţit, şi că au voie să cutreere întreaga Germanie şi să doarmă în corturi. Da, este adevărat. „O centură de piele, proprie cu un cuţit propriu?" repetă el cu mirare"

„Specialistul, Ştefan Svârlogi câştigă împreună cu soţia sa 900 de ruble lunar. „Puteţi vedea după îmbrăcămintea noastră cât ne putem cumpăra din aceşti bani. Mă puteam duce cu soţia mea la cinematograf odată pe lună. Noi tehnicienii trăiam mereu cu frica în sân că vom fi condamnaţi pentru sabotaj, căci dacă se strica vreo piesă la vreo maşină, noi eram responsabili. Este bine că aţi venit D-voastră Germanii. Firesţe că suferim de războiu, dar sperăm că veţi distruge în curând bolşevismul"

„Bolşevicii sunt nişte diavoli!" spune într'una această femeie de vreo 50 de ani şi îmi povesteşte cu gesturi agitate cum a fost luat bărbatul ei înainte de intrarea Germanilor. El a fost dus printre lovituri să sape tranşee, iar cei doi fii ai ei au fost condamnaţi la muncă pe un teren de aviaţie, deoarece mica gospodărie ţărănească nu putea plăti destule impozite."

„Vedeţi cum trăim noi aici", îmi spune unul dintre muncitorii dintr'un „colhoz", o mare exploatare agricolă sovietică. Tatăl său a fost mic proprietar, cu patru vaci. Fiii nu mai au nimic. Aceştia doi urmau să fie condamnaţi la muncă silnică, pentru pretins sabotaj, dar au putut fugi din timp în codri"

„Aceştia nu sunt nişte cerşetori, ci ţărani „desrobiţi"! Tatăl a fost înainte vreme mic proprietar dar a fost băgat de bolşevici într'un colhoz, deoarece gospodăria sa nu era destul de „rentabilă". Acum el nu câştigă nici măcar atâta ca să-şi poată îmbrăca băiatul. Şapca şi pantalonii i-a furat băiatul dintr'un adăpost sovietic părăsit"

Ţăranii din jurul Smolenscului

Primesc pe corespondentul revistei noastre cu aceeaşi sinceritate ca şi muncitorii din oraş. Cu toţii se bucură că-şi pot spune păsul. Fiecare are de povestit ceva deosebit şi cu toate acestea toate aceste povestiri seamănă între ele, indiferent dacă oamenii sunt frumoşi sau urîţi, îngrijiţi sau murdari. Toţi au suferit de sila unui regim imposibil şi iraţional. Fiecare a fost ameninţat cu arestarea sau cu deportarea şi fiecare îşi plânge vreun membru al familiei care a dispărut fără urmă

„Această ţărancă tăcută, în vârstă de 20 de ani, pare a fi o icoană a Maicii Domnului. Copilul ei se joacă cu capacul unei cutii de cremă de ghete,. Soţul tinerei femei a fost condamnat de Soviete la trei ani închisoare. Copilul a fost foarte bolnav. Medicul îi prescrisese lapte, dar preşedintele colhozului refuză să-i aprobe laptele. Atunci bărbatul a insultat pe preşedinte; a fost condamnat şi arestat acum un an. De atunci, femeia nu a mai auzit nimic despre el"

„Cavalerist al Ţarului, Feodor Nicolae Korneiev, mic proprietar, de 65 de ani, şade în timpul său liber la marginea drumului şi întreabă pe soldaţii germani ce trec, într'o nemţească bună, de un subofiţer german cu numele de Berger, din Bochum. Ţăranul acesta a fost prizonier la Germani în timpul războiului mondial şi crede că subofiţerul Berger care îl păzise pe atunci, trebue să fie şi astăzi printre soldaţi. Comoara sa cea mai preţioasă este o fotografie din anul 1905, în care îl vedem ca soldat al Ţarului"

Tocmai s'a sfârşit lupta pentru satul Gatnoie. Pe străzi se ridică coloane de fum în urma luptei terminate. Tancurile sovietice au încercat să oprească infanteria germană, însă tunul antitanc german a fost împins până la eşirea din sat şi a adus la tăcere artileria tancurilor inamice. Drumul merge mai departe, tot înainte

Din sat în sat!

Infanteria germană înaintează

Fotografiile: Hähle (PK)

Un detaşament german de avangardă atacă satul următor. Tunurile infanteriei germane au adus pierderi grele poziţiilor inamice, însă se mai aude pocnind din toate casele

Se anunţă din nou un tanc sovietic. *„Tunul antitanc, înainte!" Tunul antitanc german este adus pe drumuri lăturalnice, pentru ca să ia din flanc tancul sovietic*

Intre timp infanteria percheziţionează casă cu casă. *Târîndu-se, infanteriştii se apropie de fiecare casă, până ce ultimii metri îi trec printr'o săritură în casă. Câţiva supraveghiază eşirile şi pivniţa, alţii scotocesc casa*

Tancul sovietic este distrus. *După cum era de aşteptat, tunul antitanc german a prins şi a distrus tancul sovietic la eşirea din sat*

Satul este luat. *Tancul german înaintează. El asigură asaltul infanteriei noastre asupra satului următor. Prin flăcări şi fum drumul nostru merge mai departe, tot înainte*

Paza pe insula Helgoland

O stâncă în mare. *Scăldată de talazurile furioase ale Mării Nordului, insula Helgoland constituită din stânci de gresie colorată, are o întindere de 0,46 km şi se ridică la 58 m deasupra nivelului mării. Insula domină şi protejează gurile fluviilor Elba, Weser şi Eider şi e fortificată conform ultimelor cerinţe moderne*

Post înaintat contra Angliei. *După războiul mondial Englezii au distrus fortificaţiile de pe insula Helgoland. Astăzi ea e prevăzută cu tunuri de toate calibrele, dar mai ales cu o apărare antiaeriană de cea mai mare precizie. De câte ori s'au încumetat Englezii să atace insula, au plătit-o scump*

Veşnic filozofi *au rămas vechii pescari de pe insula Helgoland. De când lumea, îi întâlneşti stând pe băncile de pe plaje şi reflectând asupra sensului şi mersului lumii*

Observatorii de pe poteca Falm. *Îi poţi întâlni oricând aici pe digul puţin înalt, unde cu lunetele şi cu binoclurile lor cercetează largul verzui de iadelită al mării; căci totdeauna se petrece ceva în Marea Nordului şi aceşti observatori se pricep să interpreteze exact până şi cel mai îndepărtat eveniment de pe talazuri*

Jocul valurilor pe plaje. *Dela izbucnirea războiului nu mai vin vilegiaturiştii de pe continent în schimb locuitoarele insulei se lasă transportate de pescari la bancurile însorite de nisip din faţa insulei — unde sentinela ţine locul băiaşului*

Comerțul cu „amintiri" *continuă să înflorească pe insulă, cu deosebirea că cumpărătorii harnici sunt acum soldații; căci o casetă de sidef e primită pretutindeni cu bucurie*

Strada Imperială — în timp de război *Ea duce dela debarcader la cazinou, apoi, cu ajutorul treptelor și ascensorului, spre platoul interior. In timp de pace era loc de promenadă și de afaceri, unde lumea se întâlnea de sute de ori zilnic*

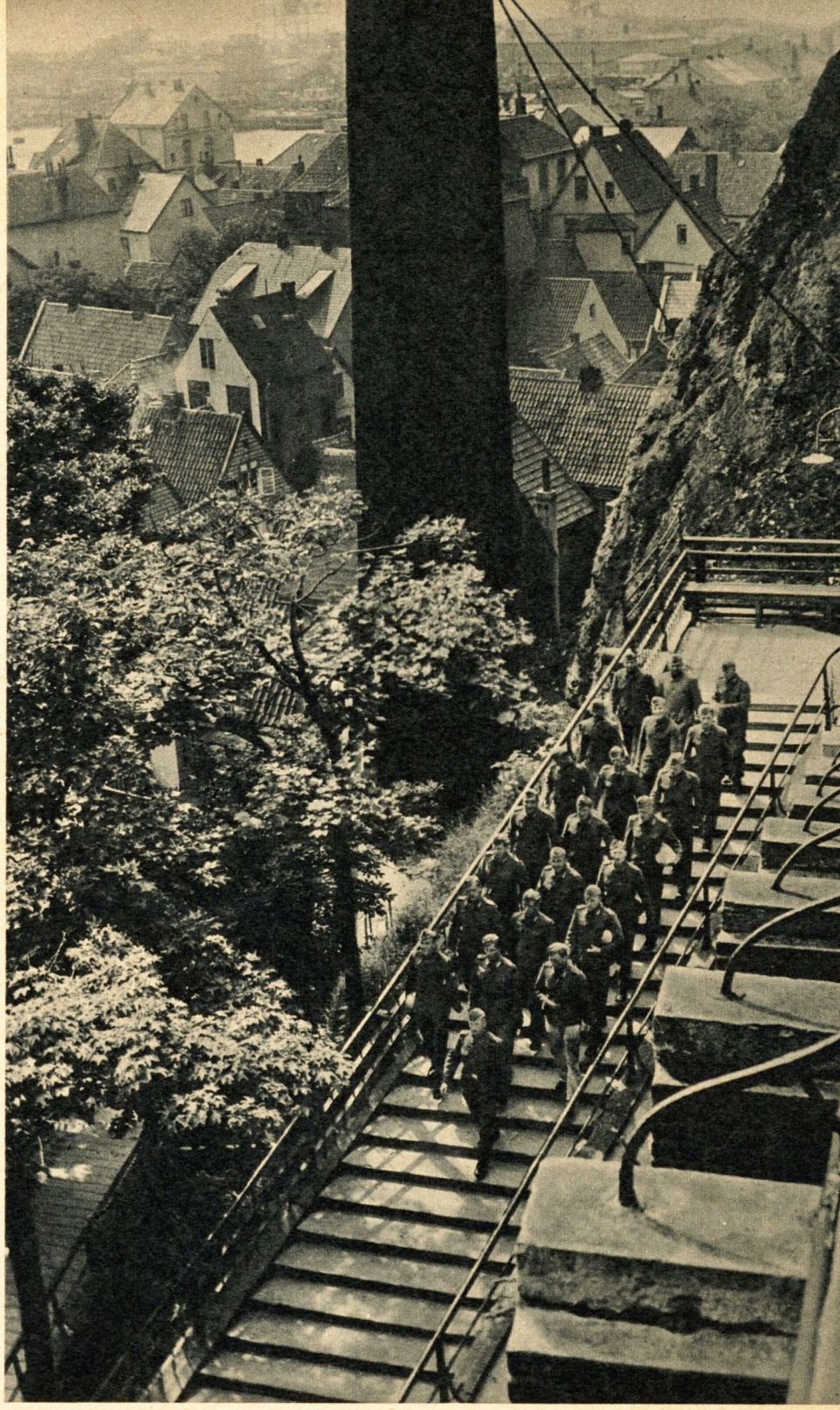

In pas cadențat, *un detașament de soldați coboară treptele spre plajă. Serviciul lor de astăzi dimineață nu va avea un caracter prea războinic, dacă judecăm după rufăria de baie pe care o poartă cu ei sub braț*

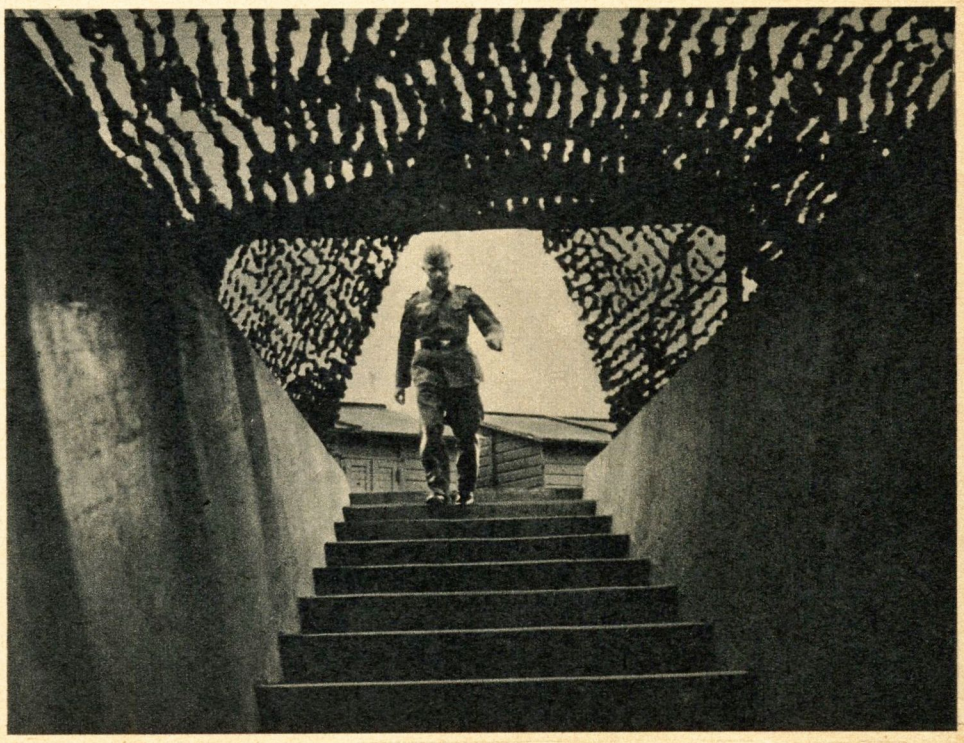

„Catacombele" fortăreței de pe litoral. *Intrări bine camuflate duc spre interiorul subpământean al stâncilor, care în labirintul lor oferă protecție foarte sigură pentru viață și avut*

Fotografiile: Hilmar Pabel (PK)

Incheiem astăzi cursul: Zece minute strategie

Ultima lecție: Secretul biruitorului: sufletul

In seria de articole, pe care o încheiem astăzi, am prezentat pretinsa știință secretă a artei războiului. In concluzie vom cerceta parola despre „mașina de război germană"

Războiul are două fețe. Una este înfățișarea descifrabilă a rațiunii, cealaltă este fața de nepătruns a sufletului. „In suflet se găsesc însușiri, prin care se pot câștiga sau pierde bătălii", spunea Prințul Frederic Carol de Prusia.

Insemnătatea epocală a mareșalului german Hellmuth von Moltke a constat în faptul, că el a recunoscut clar cele două fețe ale războiului și a acționat în consecință. Tot ce rațiunea este în stare să producă în cazul unui război, după teoria lui Moltke, trebuie să capete ființă înainte de bătălie. Cu Moltke încep vremurile moderne, epoca armatelor de mase, a războiului „tehnic". Până și Napoleon era de părere, că de abia după începutul acțiunilor de război trebuie să se ia dispoziții. Din contra, când acțiunea de luptă începuse, Moltke stătea numai ca observator pe câmpul de luptă. In bătălia dela Sedan, n'a pornit dela el, șeful Marelui Stat Major, niciun singur ordin către trupele în luptă. Acesta e probabil cel mai mare triumf, pe care l-a sărbătorit vreodată rațiunea pe câmpul de luptă. Considera ca terminată misiunea comandantului, când planul de intrare în dispozitiv a fost stabilit în toate amănuntele, chiar în cele aparent mai neglijabile.

Restul era lăsat de mareșal pe seama comandanților în subordine; ca să poată face aceasta, el considera ca elementul cel mai important pregătirea sufletească și morală a soldatului în timp de pace.

Conținutul unui ordin secret

In vestitele „Instrucțiuni secrete pentru marii comandanți", ordonate de Moltke în 1869, atașații militari străini, care aveau cunoștință de existența acestor Instrucțiuni, presupuneau niște rețete rafinate de arta războiului, o colecție de șiretlicuri și de trucuri. Când aceste „Instrucțiuni secrete" fură publicate, câteva decenii mai târziu, specialiștii în arta războiului ai puterilor străine fură foarte mirați, citind ca idee centrală următoarele fraze: „Elementul moral se poate mai rar valorifica în timp de pace; în război însă el formează condițiunea oricărui succes, valoarea reală a unei trupe. In război calitățile caracterului au mai mare greutate ca cele ale judecății. La acțiunile de război nu e vorba adesa atât de ce se face, ci de cum se face. Deciziunea sigură și executarea nesovăelnică a unei idei simple duce în modul cel mai sigur la scop. Războiul pretinde mult în special dela ofițer, care trebuie să câștige încrederea soldatului prin atitudinea sa personală. Dela ofițer se așteaptă să-și păstreze liniștea și siguranța în situația cea mai grea, el trebuie să fie văzut în frunte, acolo unde primejdia e mai mare. Forța armatei rezidă în comandantul de ploton dinaintea frontului, în căpitanul de infanterie și de cavalerie, asupra cărora se îndreaptă toate privirile. Această forță însă trebuie să fie condusă de inteligența comandantului, asupra căruia apasă o răspundere cu atât mai grea, cu cât se găsește mai sus."

Aceste fraze sunt începutul epocii moderne în arta războiului, pentrucă în ele se reflectează caracterul social al vremii. Soldatul german nu mai e un mercenar și niciun supus, căruia i se ordonă să lupte; el e un membru al unei națiuni, acționând independent. Dar în acțiunea unei națiuni totul depinde de faptele fiecărui om în parte.

Problema fundamentală a armetelor de mase

Moltke și-a dat seama că armatele viitorului se vor mări din ce în ce și de greutatea pentru comandant ca, în asemenea condițiuni, să-și impună voința până în cele mai îndepărtate puncte ale frontului. Aceasta nu mai era o problemă de transmisiuni — transmisiunile nu sunt atât o chestie de rațiune, cât una de tehnică — ci mai de grabă o problemă morală. Cu cât se mărea frontul, cu atât mai mici trebuiau să devină grupele în luptă. Aceasta e numai în aparență o contrazicere, ea se rezolvă, dacă cititorul își reamintește cele spuse aici despre natura artei războiului. Victoria unei bătălii este totdeauna în mâna acelui comandant, care opune forței masive elasticitatea unei linii, ce se înfășoară după planul său în jurul masei atacatoare. Arta războiului își sărbătorește marele ei triumf, când această linie elastică ia naștere după voința comandantului. Condiția preliminară a unui asemenea triumf este ca toți soldații să se supună voinței comandantului și să acționeze conform acestei voințe. Istoria războiului mai cunoaște în adevăr și un alt triumf, acela al liniei elastice născute nu din voința comandantului, ci din nevoile luptătorilor. Exemple de felul acesta îl oferă luptele trupelor populare prost instruite, în contra altor trupe unitare, bine instruite.

Când America își apăra independența în contra trupelor de mercenari englezi, aceștia luptau în ordinea de bătălie fredericiană, trăgând foc numai la comandă. Milițiile americane nu erau de fel în stare să lupte tot într'o asemenea ordine bine stabilită; de aceea ele înaintau contra Englezilor în grupe mici, trăgeau foc când credeau că e necesar, foloseau orice avantaj al terenului, fără să aștepte ordinul de culcare și de foc și zăpăceau prin această „tactică revoluționară" pe inamic.

Câmpul de bătălie pustiu

In același fel luptară mai târziu armatele din războiul civil american. Trupele erau prea puțin instruite, ca să poată permite unui comandant plănuirea unei bătălii organizate și să garanteze desfășurarea ei. In acest război victoria definitivă reveni statelor nordice, nu pentrucă ele ar fi avut o conducere mai bună — căci statele din Sud erau mai bine conduse din punct de vedere militar —, ci pentrucă primele au reușit să distrugă rezervele alimentare ale statelor sudice și să le taie accesul pe calea apei spre restul ce le rămăsese.

Aceeași dificultate, pe care le-o pregătiseră luptătorii americani în războiul de independență, au mai simțit-o Englezii odată din partea Burilor. Englezii au avut nevoie de doi ani ca să învingă micul popor al Burilor. In timpul acestor lupte africane s'a născut pentru prima dată noțiunea de „pustiu al câmpului de luptă", care a devenit apoi atât de tipică pentru războiul mondial; bătălia se desfășoară cu toată furia fără să-ți vezi inamicul, cad oamenii, fără să poată fi văzuți acei ce-i trimit la moarte.

Pe atunci Englezii luptau contra unui inamic invizibil. Fiecare Bur în parte era un excelent trăgător, care-și făcea un punct de onoare din a lovi pe inamic exact între ochi. Nu puteau însă să lupte în unități organizate, pentrucă nu erau îndeajuns de instruiți. De aceea își transformară slăbiciunea în virtute și opuseră Englezilor linii de trăgători distanțați, foarte greu de învăluit. In plus, fiecare trăgător se îngropa la pământ sau lupta dinapoia sacilor de nisip.

Așa a luat naștere tactica tranșeelor, care mai târziu, chiar dacă a permis Japonezilor să iasă victorioși asupra Rușilor, a mai condus și la fronturile înțepenite ale războiului mondial. Ca și în războiul civil american, și în războiul mondial n'a învins soldatul cel mai bun, ci acela care a reușit să intercepteze transporturile de hrană și de materiale ale inamicului. Așa au făcut în războiul mondial cele 26 de națiuni, care s'au aliat împotriva Germanilor, Austriecilor, Bulgarilor și Turcilor, mult inferiori numerește.

Inapoi la războiul de mișcare

In războiul mondial soldatul german s'a afirmat și în tactica tranșeelor, deși această formă de luptă nu era și nici nu putea să fie idealul Germanilor. Când Germanul ia în considerare eventualitatea unui război, el trebuie — ca urmare a servituțiilor geografice ale țării sale — să socotească că va avea de luptat pe mai multe fronturi. Prin natura lucrurilor deci fiecare raționament militar al Germanilor trebuie să tindă la distrugerea armatei inamice. Distrugerea însă este — după cum dovedesc exemplele lui Epaminonda și Hanibal, Frederic cel Mare, Napoleon și Moltke — numai atunci posibilă, când atacatorul începe o bătălie de mișcare, cu scopul de a lovi în flancul inamicului sau de a-l înconjura pe ambele flancuri. Și în războiul mondial Germanii au plănuit o bătălie de distrugere; așa numitul plan Schlieffen era conceput ca un gigantic Leuthen, cu intenția de a înconjura armata franceză pe la flancul drept german și de a-i ajunge în spate. Soldatul german era instruit pentru bătălia de distrugere, iar dacă s'a putut afirma și în războiul de tranșee contra unui inamic imens superior numerește, aceasta se datorește instrucției sale mai bune.

Din exemplele lui Epaminondă și Hanibal s'a lămurit că linia elastică, de care are nevoie comandantul pentru învăluirea din ambele părți, se poate alcătui numai atunci, când există o unitate sufletească și intelectuală între soldat și comandanții săi. Frederic cel Mare a spus odată; „In infanteria mea, fiecare soldat e un Cezar!" Chiar dacă am fi dispuși să considerăm aceste cuvinte ca pe o genială exagerare, ele indică totuși țelul. Prin „Instrucțiunile secrete" ale sale, Moltke n'a avut altceva în vedere decât realizarea acestui țel și, în adevăr, în nicio armată din lume el n'a fost atât de mult realizat, ca în cea germană.

Secretul german

Ca țelul acesta să poată fi realizat, fiecare grupă de luptători trebuia să devină cu atât mai mică, cu cât deveneau mai mari armatele. Aceasta însă nu înseamnă altceva, decât formarea forțelor sufletești și morale care sunt necesare în război. Pentru a face pe fiecare soldat capabil să poată deveni comandant de secție, iar pe acesta să poată lua la nevoie comanda grupei tot așa de bine ca și pe aceea a batalionului, este necesară educarea fiecărui soldat pentru funcția de comandant. Germanilor le-a reușit această gigantică întreprindere.

In afară, această evoluție este marcată de editarea de regulamente de instrucție mereu înnoite între anii 1866 și 1914. La intervale de 15—20 ani apărea de fiecare dată un nou regulament de instrucție, al căror sens tindea spre micșorarea unităților de luptă și spre punerea în serviciul infanteriei a tuturor armelor ajutătoare, ca de exemplu a artileriei. Moltke făcuse drum ideii, că infanteria este arma decisivă și elementul caracteristic al armatei naționale a viitorului.

Evoluția infanteriei începând din mijlocul secolului trecut și până astăzi devine pentru noi clară, când citim rândurile asupra infanteriei scrise în 1869 de Moltke în „Instrucțiunile secrete": „Susținută insuficient de artilerie, aproape de loc de cavalerie, infanteria, având sentimentul puterii, apare pretutindeni independentă și poartă focul ei ofensiv spre inamic." Astăzi infanteria are artileria ei proprie, dela tunurile anticar până la obuziere. Are detașamente de recunoaștere călare și coloane motorizate. Pe timpul lui Moltke infanteria făcea instrucție pe regimente și batalioane. Astăzi regula este exercițiul în cadrul companiei. Inainte vreme compania se diviza în subunitățile ei, plotoanele, astăzi cele mai mici subunități sunt grupa și secția; fiecare șef de secție sau de grupă însă trebuie să poată la caz de nevoie înlocui pe comandantul de plo-

Urmare în pagina 43

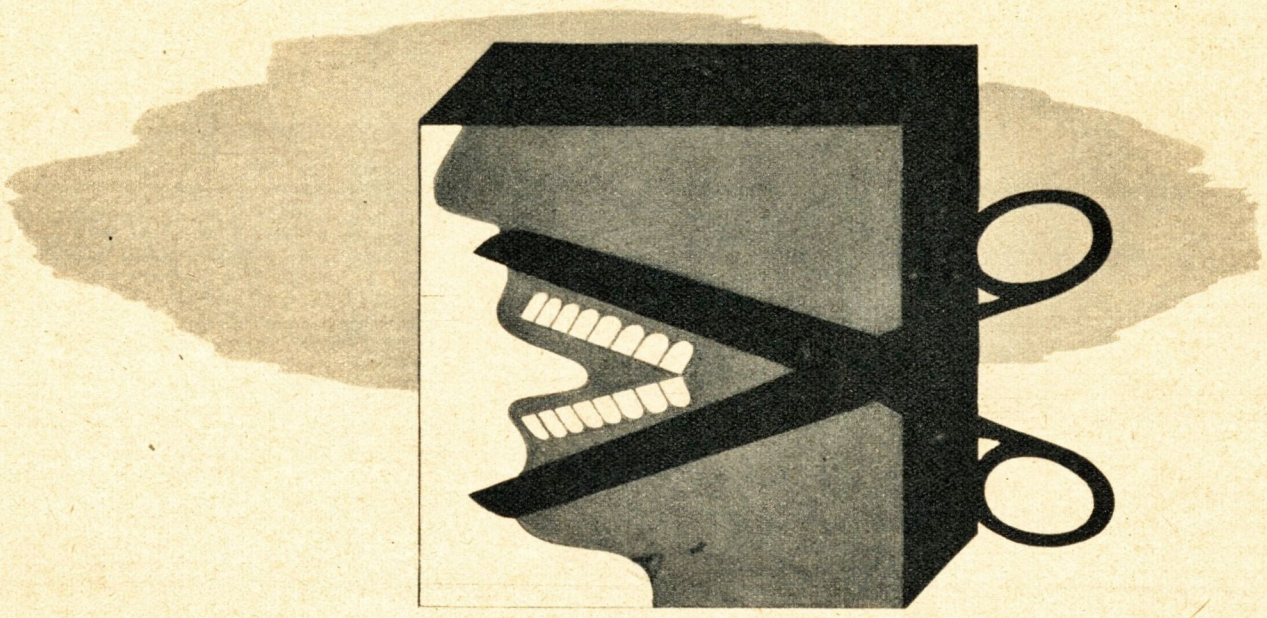

Dinţii noştri sunt unelte vii

Nu e greu să comparăm dinţii cu unelte din viaţa de toate zilele; să ne gândim numai la munca ce o îndeplinesc. Insuşi numele de incisivi ne spune, ce muncă fac. Aceea a caninilor ascuţiţi se poate compara cu acţiunea unui cuţit în formă de pumnal, iar a măselelor cu munca unor pietre de moară.

Nu trebue însă să trecem cu vederea, că dinţii lucrează mereu odată cu toţii: tăem, rupem şi măcinăm în acelaşi timp hrana noastră, de aceea e foarte apropiată comparaţia cu un foarfece. După cum cu un foarfece numai atunci se poate lucra bine, când părţile sale se mişcă bine din încheetură, nici prea uşor şi nici prea greu, şi când lamele lui sunt bine ascuţite, tot aşa putem să mestecăm deplin cu dinţii noştri numai atunci, când toţi dinţii sunt în ordine. Dinţii şi foarfecii îşi îndeplinesc munca prin acţiunea celor două părţi faţă'n faţă. Cu dinţi sănătoşi în falca de jos şi cu

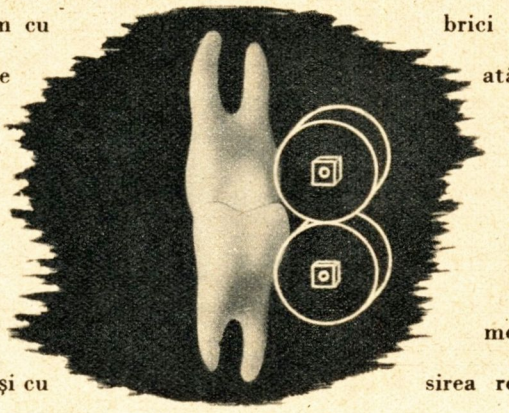

nişte ruine în cea de sus se poate tot atât de puţin mesteca, pe cât se poate tăia cu un foarfece, la care o parte este stricată până la încheetură.

Sunt deajuns unul sau doi dinţi lipsă în falca de sus sau cea de jos, ca să se influenţeze în rău capacitatea de mestecare a întregii danturi, pentrucă prin această lipsă se înlătură principiul acţiunii reciproce. Să ne gândim din nou la foarfece. Dacă pilim în lame câteva goluri, atunci foarfecii tae rău sau deloc.

Dacă dinţii sunt unelte, nu trebue totuşi să uităm, că ei trăesc. Căci ei sunt legaţi prin gingie de sistemul circulator al întregului corp, în plus, munca lor de mestecare serveşte la întreţinerea organismului şi deci a sănătăţii. Dacă în gospodăria noastră, în ateliere sau în fabrici nu îngăduim unelte stricate, trebue s'o facem cu atât mai puţin la uneltele noastre vii, de a căror muncă complectă atârnă în mare măsură sănătatea noastră.

Prin îngrijirea apropriată a dinţilor putem foarte uşor să-i păstrăm sănătoşi, puternici şi capabili de a mesteca, dacă prin îngrijire apropriată înţelegem folosirea regulată a periei proprii de dinţi şi a pastei de dinţi Chlorodont (ea îşi păstrează şi acum vechea ei calitate recunoscută), dacă dăm dinţilor de lucru prin mestecarea alimentelor cât mai tari şi dacă ne ducem de două ori pe an la dentist, chiar şi când nu ne supără durerea de dinţi.

Pasta de dinţi de calitate

Chlorodont

ne arată drumul spre adevărata îngrijire a dinţilor

Generalul Guderian este pretutindeni

Un reportaj pentru „Signal" de Hanns Hubmann, din compania de propagandă

Generalul Guderian, „părintele armatei blindate germane", „un general Ziethen de oțel", a devenit o figură aproape legendară, nu numai în vastul teritoriu de sub suveranitatea armatei germane, ci în lumea întreagă. Pe toate teatrele de operațiuni ale acestui zăzboi, iar acum și în răsărit, temuta și admirata inițială „G" de pe mii de tancuri și vehicole militare este înconjurată de un nimb nepieritor. Peste tot unde apare în mijlocul trupelor sale acest luptător neînfricat, care de curând a fost decorat de Fuehrer cu Cununa de Stejar la Ordinul Crucea Cavalerilor, este întâmpinat cu o însuflețire de nedescris

Din zorii zilei *pe generalul Guderian îl găsim la postul de comandă dintr'o pădure sovietică, aplecat asupra hărților. Dar el nu este nicidecum un „general al hărții" ci un comandant prezent aproape peste tot, bine cunoscut de toți soldații săi*

Iată-l! *Toată lumea cunoaște felul generalului Guderian de a apare și dispare repede în diferitele părți ale unităților sale. In clișeu vedem o scurtă discuție asupra situației cu generalul Geyr von Schweppenburg (stânga) — apoi peste câteva minute . . .*

Strategie pe marginea șoselei. *In localitatea Roslavl, cucerită de diviziile sale mecanizate, generalul Guderian discută cu un general comandant operațiunile marilor unități*

. . . automobilul ușor al generalului Guderian ne oferă iarăși aspectul obișnuit. *„Părintele tancurilor" trece cu mare viteză prin învălmășala înaintării, pe lângă vehicolele unităților sale, spre front*

Automobilul lui Guderian, *însoțit de tancul de comandă, a trecut cu băgare de seamă peste resturile unui pod împrovizat, peste care tancurile grele nu pot trece încă. Generalul își continuă drumul într'un teritoriu unde mai există resturi de trupe inamice*

In capul coloanei de tancuri. *Generalul Guderian a sosit în capul coloanei de tancuri celei mai înaintată, în imediata apropiere a inamicului, și primește raportul dela comandanții tancurilor din avangarda ușoară. Este nevoie urgentă de întăriri, pentru ca să de poată închide definitiv cercul în jurul trupelor sovietice*

Generalul Guderian dă ordinele necesare *radiotelegrafistului tancului însoțitor. Ordinele sunt ,,cifrate'' și emise imediat*

Intăririle au sosit. *Atacul poate începe. Tancurile se desfășoară in evantai pe teren și pot da de inamic în orice clipă. Și atunci ,,generalul Ziethen de oțel'' se va urca în automobilul său și va putea fi găsit ca totdeauna acolo unde lupta este in toiu*

Șalupe-torpiloare italiene la vânătoare de mine

Fotografiile: Möllmann și Bölz (PK)

Șalupe-torpiloare italiene *gonesc pe Mediterana. Misiunea lor e să caute și să facă inofensive minele plutitoare engleze. Echipajul șalupei cercetează necontenit suprafața apei*

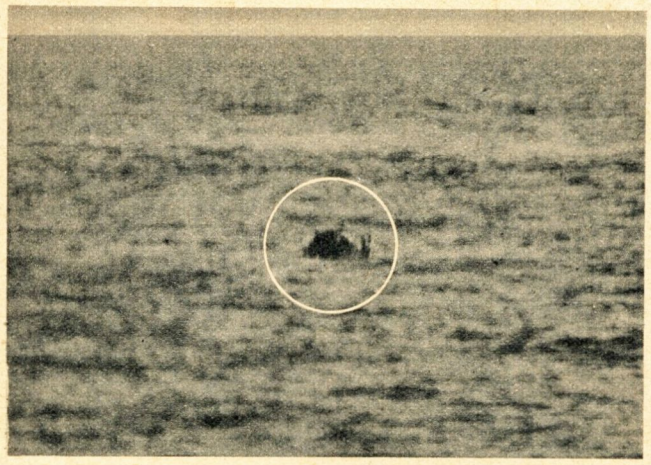

A fost zărită o mină plutitoare engleză. *Ea saltă aducătoare de nenorocire printre valuri. Cu viteză redusă mina e luată la ochi ...*

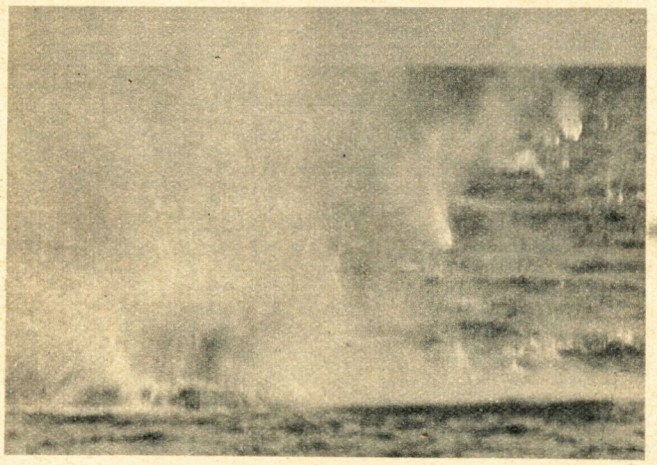

... și deja rafale de mitralieră pleacă spre perfida „sferă cu coarne"

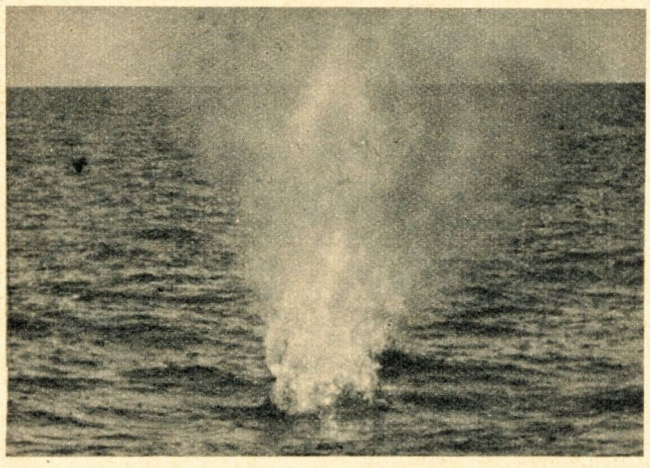

Ciuruită de gloanțele mitralierei, *mina ilotantă se scufundă și dispare pentru totdeauna în valurile mării*

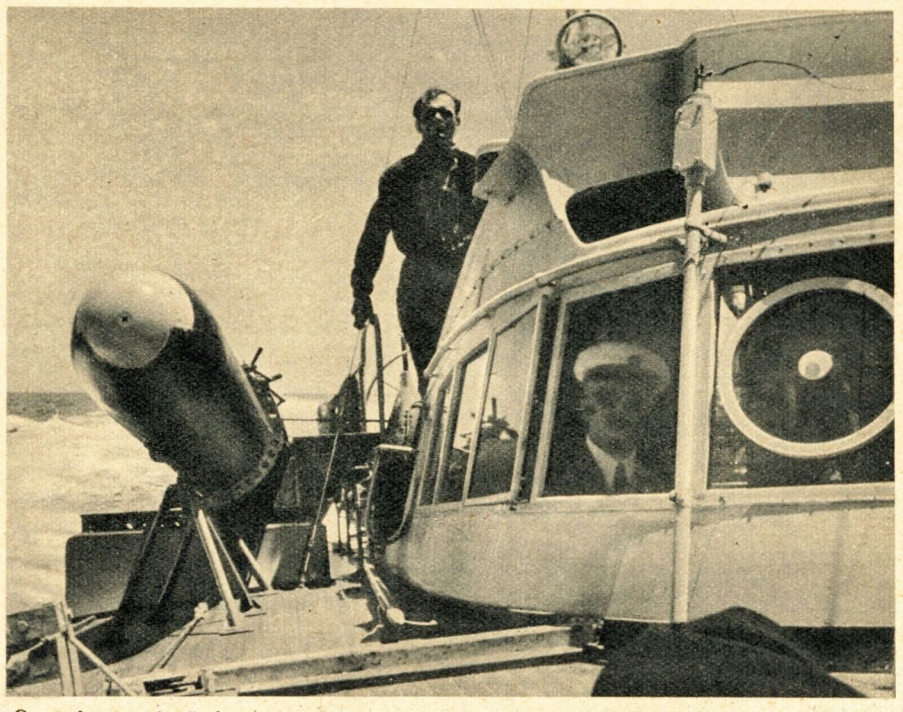

O a doua șalupă fuge pe dinainte — *ea asigură flotila contra unei eventuale surprize din partea unităților inamice*

Intreprinderea continuă — *cu precauțiune contra tuturor surprizelor. In cazul apariției unui vas de război inamic, el va fi torpilat*

Chipul soldatului german din Africa

O nemiloasă climă şi o luptă neînduplecată întipăresc şi oţelesc trăsăturile acestui om, din dosul vălului verde contra ţânţarilor Fotografia : Kenneweg

VÂNĂTOARE ÎN JAPONIA

VÂNĂTOARE ÎN JAPONIA

Minunatele scene de vânătoare, pe care le arătăm, aici, pe trei pagini, sunt fragmente din „Hăituiala lui Şogun", o capo d'operă a picturii clasice japoneze. Valoroasa operă, care constă din două suluri lungi fiecare de 10 metri, este un cadou al împăratului Japoniei făcut Mareşalului Reichului, datează din 1710 şi e semnată de Tasunobu Cano din vestita şcoală Cano. Istoria artei atribue opera lui Tsunenobo Cano, ale cărui picturi au fost prevăzute cu semnătura bătrânului maestru ca semn de cea mai deosebită apreciere. Aceasta nu este o gravură în lemn, ci un desen original, fără întreruperi, pictat de mână şi colorat, a cărei multiplicitate şi executare genială a entuziasmează chiar pe cunoscătorul artei japoneze. Succesiunea de tablouri reprezintă o hăituială la poalele muntelui Fui, care a fost organizată de Ioritomo Minamoto, în 1193 Şogunul sau guvernator al împăratului. Vânătorii, în pantaloni de călărie din piele de cerb şi leopard, ucid vânatul cu arcuri şi săgeţi. In grupul gonacilor, arcaşilor şi şoimarilor, călăreşte pe un cal bălan tânărul fiu al lui Ioritomo, care a ucis un cerb mare. Fotografiile: Heddenhauser

VICHY

Aspecte

dintr'o liniștită Rezidență

In Hotel du Parc, *colț cu Rue du Maréchal Pétain și Rue Petit, se află cabinetul de lucru al Mareșalului Franței. Plăcerea de discuție a Francezilor a fost schimbată sub el prin metoda militară fără cuvinte. Devotamentul, cu care mareșalul Pétain se dedică datoriei sale, îl întâlnim și la ministerele sale, care și-au instalat de asemenea în hoteluri cancelariile și sălile de conferințe*

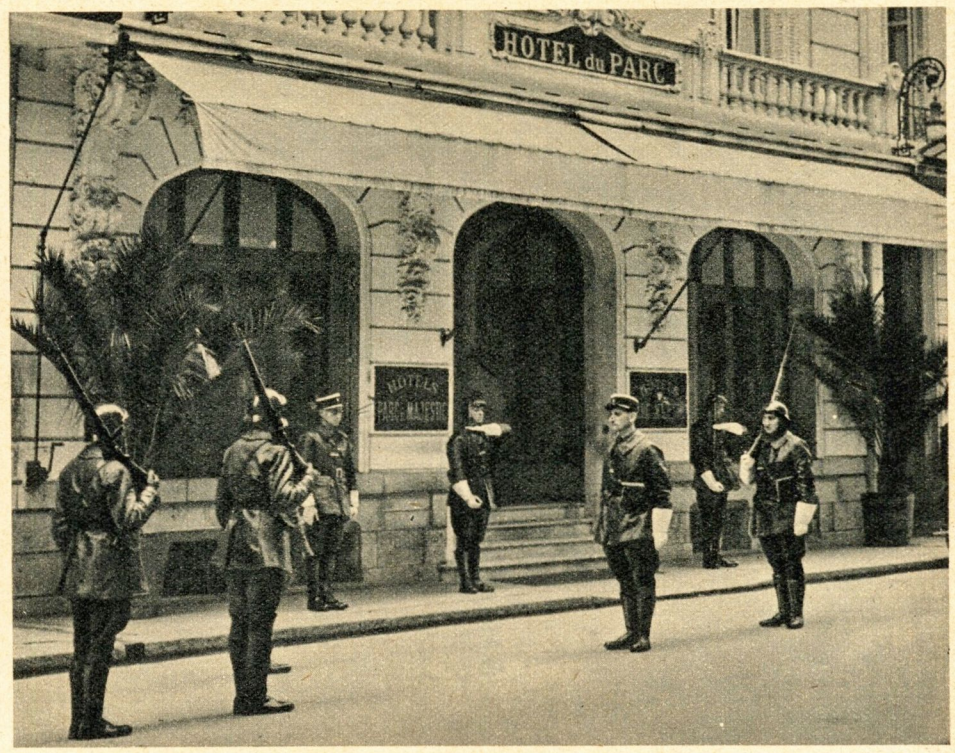

In așteptarea Mareșalului. *Conducătorul statului francez, Mareșalul Pétain, este rar la vedere. La ocazii oficiale însă, ca și la congresele „Chantiers de la Jeunesse", se zărește figura rigidă a omului, care cu demnitate și autoritate conduce și dirijează lucrările „Guvernământului Francez"*

Schimbarea gărzii în fața hotelului du Parc. *La fiecare oră se schimbă garda la diferitele ministere. Sunt soldați aleși și disciplinați, iar micul act militar găsește mereu spectatori curioși — este doară singurul eveniment ceremonios, care exteriorisează lămurit activitatea guvernamentală din Vichy*

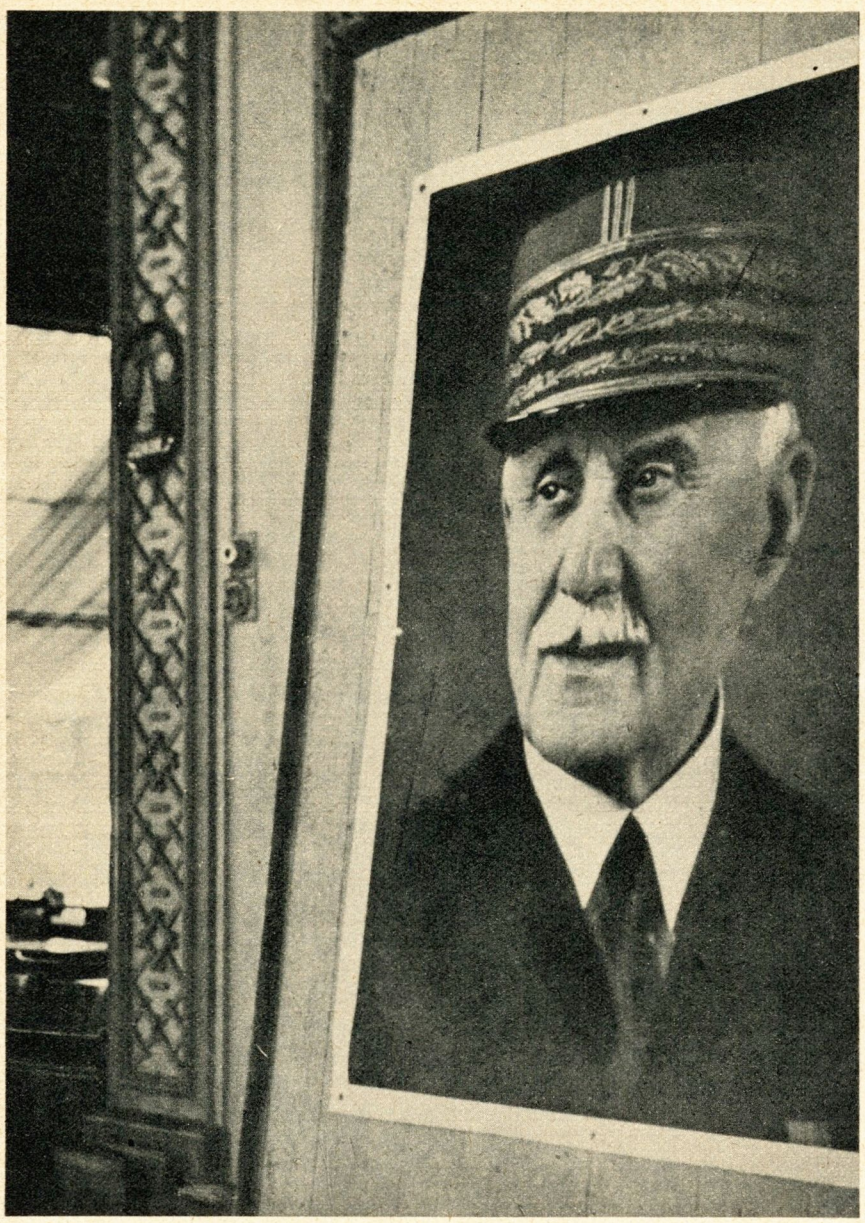

„Patrie! Familie! Muncă!" *Cu aceste cuvinte conjură Mareşalul pe Francezi, — că numai prin ele „Franţa supravieţuieşte". Intocmai, ca şi aceste cuvinte, pretutindeni întâlneşti portretul său. Se pare că supraveghează cu ochi ironici pe cei care vin la Vichy pentru puţine zile, ca să intrige, să iscodească şi să şoptească... Sunt acei emigranţii, care n'au permis de şedere la Vichy şi care stau acum la Lyon, la Clermont-Ferrand, unde în camerele de din dos continuă să învârtească mai departe afacerile lor bancare, — sunt toţi acei care n'au înţeles încă că timpul lor a trecut*

O apariţie decorativă: *Caidul Bentaied Mohamed Ben Caddour, un legionar, care timp de 18 ani a luptat în serviciul colonial francez, vine să aducă Mareşalului salutul de devotament al tribului său. Caidul este însoţit de unul din fii săi*

Acesta este Vichy-ul, staţiunea! *Doamne, ce interesant şi-au închipuit ei toate, când au obţinut viza de intrare datorită bolii lor de ficat! Aleea, care înconjoară parcul staţiuniei, duce deadreptul pe lângă toate marele hoteluri şi prin aceasta pe lângă ministere — însă ce repede trece un tur şi cât de mare este ziua!*

La izvoarele minerale Vichy. *Vestita staţiunea termală servea mai de mult la mii de vizitatori. Oraşul Vichy însuşi număra aproape 25 000 de locuitori, — astăzi numărul său a crescut aproape la 100 000; în aceştia, numai cu aparatul de stat au fost detaşaţi 40 000. Totuşi, Vichy-ul celor care caută însănătoşire este pustiu. Viaţa oraşului a devenit cu totul alta, însă apa de Vichy, cu renume mondial, curăţă şi ajută la turburările digestive ca mai înainte . . .*

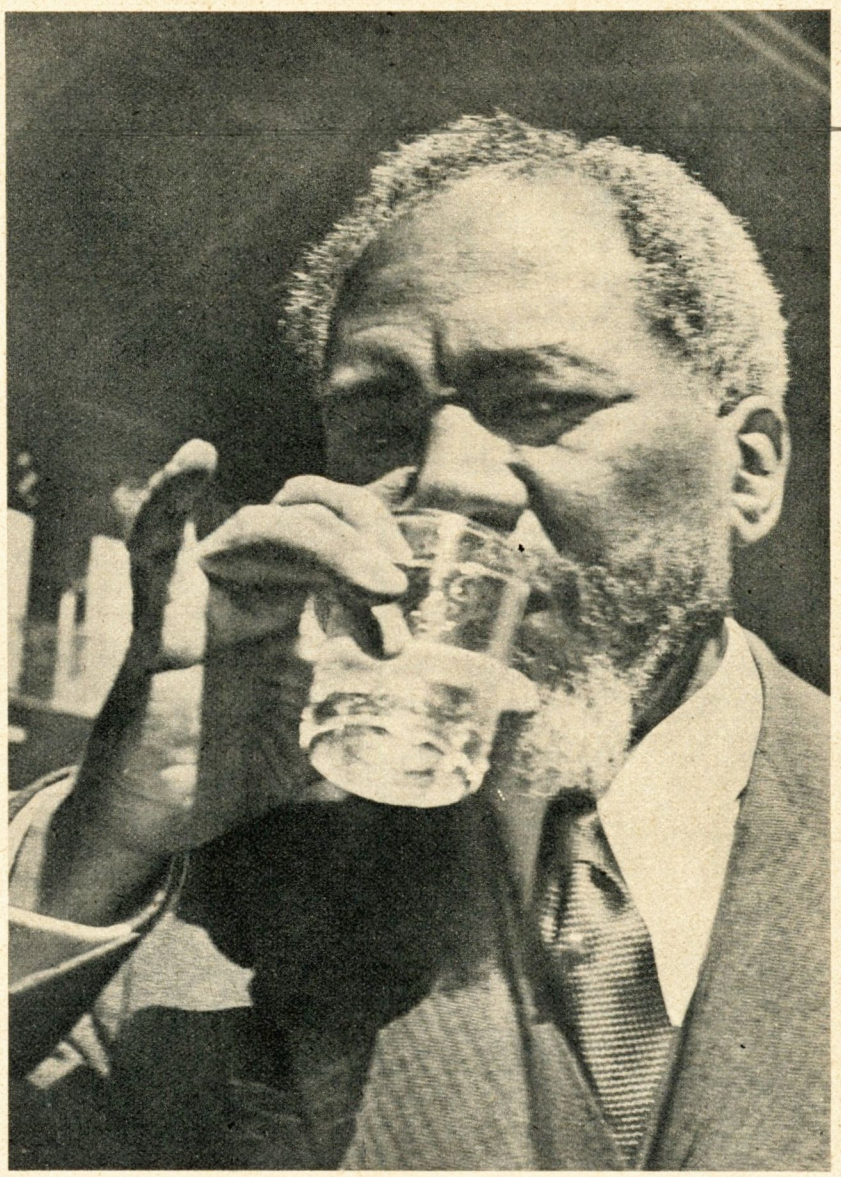

. . . Gratien Candas, *delegatul de onoare al Guadelupei, încearcă (dreapta) proba după exemplu. Timpurile sunt departe, când înscăunat ca preşedinte al Camerei, în frac şi cămaşă albă ca zăpada, lovea cu un ciocan, de câte ori a fost primit un proect de lege. El ciocănea în 55 de minute de 20 de ori! Era aproape un record, şi în ori ce caz o frumoasă zi . . . pe atunci!*

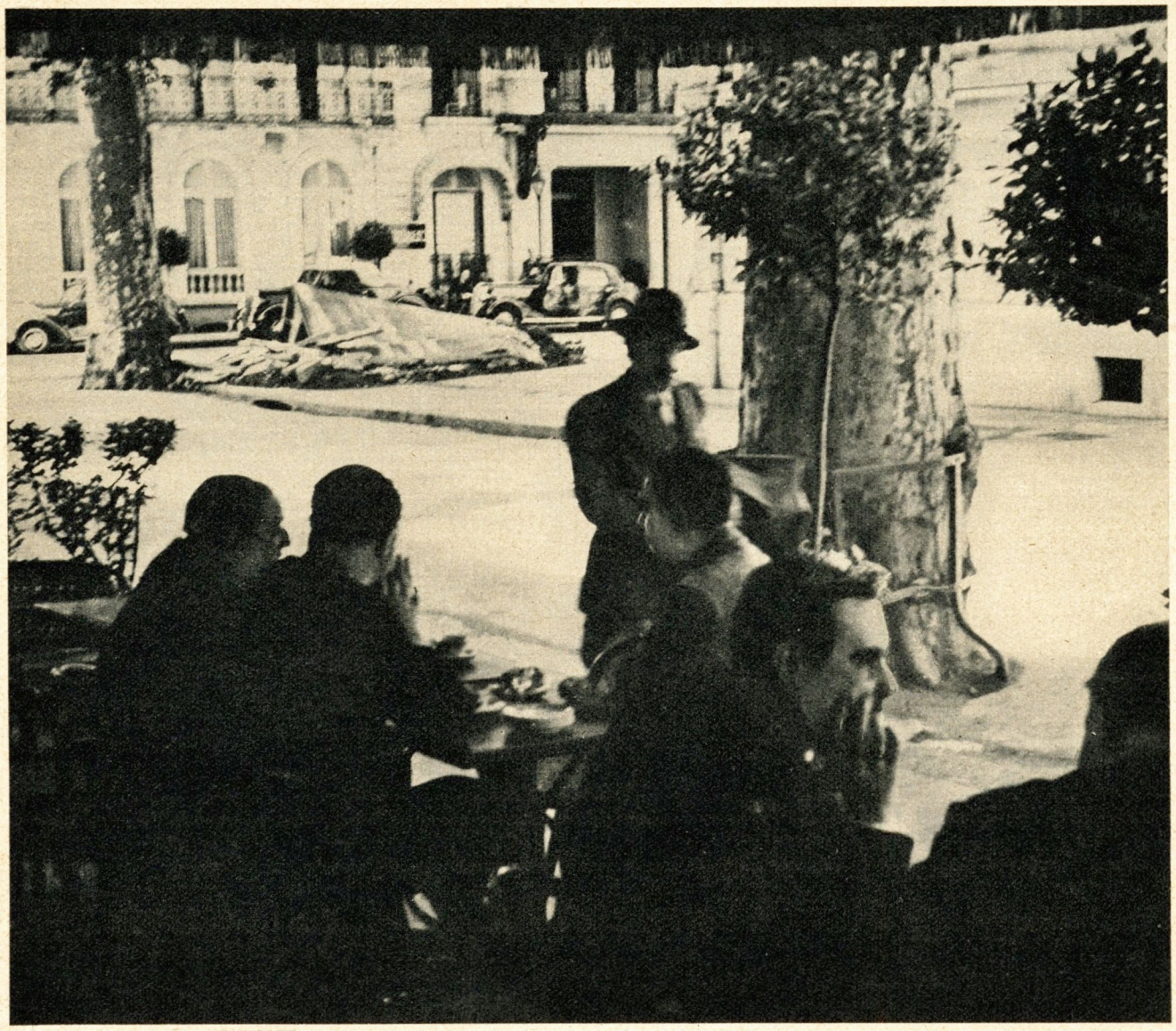

Barul îngrijoraţilor şi al melancolicilor — *peste drum de Hotelul des Ambassadeurs, adăposteşte 26 de ambasade şi legaţii! Mereu rătăcesc ochii „combinard"-lor, a gheşeftarilor necuraţi, care mereu speră în „combinaţiile" lor şi în ocazia să turbure ceva, să se amestece*

In faţa lor însă *răsună mereu paşii aderenţilor la „Chantiers de Jeunesse". Sunt viguroşi, tineri Francezi, care cu faţa bronzată, hotărîtă şi cu o ţinută minunată urmează noile datorii — şi cu ei, merge noul veac* Fotografiile: André Zucca

PETER ECKART:

Fuga cu câinele Scit

In prima parte a acestei novele, Peter Eckart a relatat povestirea emigrantului rus Ivanoff despre fuga aventuroasă a sa şi a familiei sale din Rusia bolşevică, în 1919. Această fugă a reuşit — în mare parte şi datorită ajutorului credincios al buldogului Scit. Intr'un hotel din Neapole familia Ivanoff aşteaptă cu speranţe arzătoare vremuri mai bune pentru Rusia

Urmăream din Neapole cu inima încordată evenimentele din vara lui 1919, când contrarevoluţia albă înainta cu ajutorul Angliei până adânc în centrul Rusiei. Scit, câinele meu, căruia nerecunoscătorul meu tată nu-i arăta nici acuma sentimente prea calde, îmi dădu mult dorita ocazie, să-i plătesc o parte din datoria mea de recunoştinţă. Fără îndoială că încăpăţânarea, cu care rezistai desgustului tatei, a salvat atunci viaţa lui Scit. Nu mă mândresc cu această încăpăţânare. După toate câte făcuse câinele pentru noi, n'aşi mai fi fost demn să stau astăzi printre cei vii, dacă aşi fi ascultat de ordinul tatei, de a arunca în cel mai frumos port din lume desgustătorul cadavru viu al câinelui.

Situaţia tatei nu era de loc uşoară. Astăzi înţeleg că în mintea lui nu era loc pentru alte gânduri, decât acelea ce se refereau la marşul spre Moscova al lui Denikin şi la faptele eroice ale armatei de Nord-Vest a lui Iudenici, ale cărui cete de voluntari înaintau dinspre Narva spre Petrograd. Un câine muribund, pradă unei boli desgustătoare şi molipsitoare, nu numai că stânjenea liniştea gândirii, necesară pentru pregătirea acţiunilor viitoare. Existenţa acestei creaturi acoperite peste tot cu răni, cu părul căzut complet, ne ameninţa şi cu evacuarea din hotelul napolitan. Şi aceasta în acea vară arzătoare din Sudul Italiei, în care ţările din Mediterană erau năpădite de refugiaţi, de cei fără ţară, de bolnavi în căutarea sănătăţii, de învingătorii şi victimele unei catastrofe mondiale de cinci ani.

Dacă ne-ar fi aruncat afară din hotel, unde pe încetul toată lumea se revolta contra primejdiei unei molime aduse de boala misterioasă a lui Scit, numai cu greu am fi găsit un nou adăpost. Fără îngâmfare, pot spune că trebuia să lupt din greu contra desgustului şi a milei, când îmbăiam de trei ori pe zi, după o procedură ce se lungea peste o oră, şi când frecam corpul jupuit şi ros de boală cu o alifie îngrozitor mirositoare, prescrisă de medicul veterinar italian. Trecură două luni, în căldură tropicală şi în serviciul revanşei pentru dragostea nestrămutată, împletită din îndrăzneală şi inteligenţă, a lui Scit.

Insfârşit, se însănătoşi.

Venise toamna. Lumea aştepta să vadă pe Denikin cu victorioasa armată albă în Moscova. Plecarăm spre Odesa, pentru a ne întoarce în ţară în suita învingătorului. Trecurăm iarăşi prin Stambul şi prin Bosfor pe bordul „Siciliei", pe care-o luasem rândul trecut cu asalt la Sulina şi cu care ne mai întorsesem odată acasă dela Neapole, înainte de război, pe atunci din zile de vacanţă lipsite de griji.

Când ajunserăm la Odesa, pe la sfârşitul lui Noembrie, temperatura oscila între zece şi douăzeci grade sub zero. In oraş nu se găsea nicio bucăţică de cărbune. Lucrătorii din bazinul Donetului refuzaseră să mai lucreze pentru un regim contrarevoluţionar, al cărui sfârşit părea să se anunţe. Odesa ştia ceea ce mii de viteji tineri ruşi aflară prea târziu şi plătiră cu viaţa: că Anglia se temea de reîntronarea unui regim ţarist ce cocheta cu Germania. Că susţinea moale pe Kolceag, pe Iudenici şi pe Denikin, ca să eternizeze războiul civil rusesc. Că a trădat pe Iudenici, când se apropiase de Petrograd, tot aşa pe Denikin, când acesta se pregătea să dea lovitura decisivă contra Moscovei.

„. . . Vârîsem dela început pe Scit sub blană, ca să-l apăr de frigul tăios . . ."

Odesa se afla în frigurile desmăţului. Trădarea se aliase cu ticăloşia. Trăirăm catastrofa şi revoluţia plebei într'o biată căsuţă, la o temperatură de numeroase grade sub zero. In timp ce zăceam înveliţi în blănuri sub aşternut, ascultam hărmălaia dezertorilor îmbătaţi cu şampanie, chihotelele femeilor de stradă, şueratul gloanţelor banfelul de zvonuri despre trădare, execuţii de ofiţeri, fraternizări între roşii şi Englezi. Denikin cu tinerii lui lupta acum pe două fronturi, dintre care cel din spate era cel mai primejdios, pentrucă era mai viclean. Oricât era de greu, ne chinuiam cu disperare, înapoia geamurilor sparte şi acoperite cu ghiaţă şi la o temperatură coborîtă sub douăzeci de grade, să ne menţinem încrederea într'o minune. Până când crivăţul aduse cu el zgomotul frontului.

Când se prăbuşeşte ordinea, se ivesc bandele ce-şi fac o plăcere din chinuirea celor fără de apărare. Totul se desfăşură atunci cu o repeziciune sinistră. Afişe englezeşti anunţau că crucişătoarele britanice şi trupele expediţionare garantează plecarea nestingherită a străinilor. Tunurile de bord ale Majestăţii Sale urmau să asigure, că retragerea şi îmbarcarea armatei Denikin se va efectua nestingherită de bolşevici.

Aparent Englezii erau sinceri. Cum frământările din Rusia şi continuarea luptelor fratricide erau scopul lor politic, era important pentru ei să salveze resturile armatei albe, pentru a le repune în acţiune la o ocazie favorabilă. Lumii trebuia să i se aducă dovada convingătoare a iubirii englezeşti de aproapele. Oameni interesaţi susţineau că Denikin nu fusese părăsit. Că de fapt el execută numai o retragere strategică. Se dovedise că fărâmiţarea forţelor pe trei fronturi — în Sud, în regiunea Ingerman şi în Siberia — fusese o greşală. Armata lui Denikin va fi dusă peste mare şi repusă pe front în altă parte. Iar atunci fără îndoială că va primi tot ajutorul altruist şi mărinimos, care e una din trăsăturile caracteristice ale Englezilor.

Probabil că nici Englezii n'au contat pe o apariţie în masă a elementelor roşii, care stătuseră multă vreme ascunse. In timp ce la marginea de Nord a oraşului deschis spre stepă clocotea lupta, noi ne refugiarăm spre port. Intrarăm într'o învălmăşeală de oameni, care, ca şi noi, cu avutul în mână, căuta drumul spre port. Din când în când peste ţipătele femeilor se înălţa un sunet surd, asemenea unei lovituri de bici. Nimeni nu-i da prea mare atenţie, până când un copil căzu, iar sângele-i coloră faţa nevinovată. Lovitură în frunte. Se părea că se trage din ascunzişuri, de pe acoperişuri şi din pivniţe.

Panică! Copiii fură călcaţi în picioare; femeile se trăgeau reciproc de păr, disputându-şi un loc de refugiu în uşile caselor. Vorbele: „Tineţi-vă unii de alţii! Staţi pe loc!", rostite aspru de tata, ne readuseră în simţiri. Ne apucarăm unul pe altul de umeri, de mâini şi de poalele rochiilor — Olga, mama, tata şi cu mine, care eram insuflat cu o minunată linişte de privirea lui Scit. Ochii lui cu fond albastru şi strălucind de o lumină căpruie îmi trimiteau încredere şi linişte sufletească, cum desigur că n'o avea nici unul dintre noi. Vârîsem dela început pe Scit sub blană, ca să-l apăr de frigul tăios. Acum stătea la pieptul meu, încălzindu-mă. Privea întrebător spre mine, ca un copil dornic de învăţătură.

Stăteam în stradela, din care între timp dispăruse toată lumea, ca o grupă pierdută, dată pradă criminalilor asasini.

„Urmaţi-mă spre vapor!", porunci tata. Când ajunserăm la capătul stradelei, acolo unde această uliţă, căreia i-am uitat numele, dă în Bulevardul Nicolaevski, ne întâmpină focul vase-

Urmare în pagina 34

Ghici ghicitoarea mea ...

Cum se explică entuziasmul și încordarea acestor spectatori! De fiecare dată cauza care irită nervii în cele trei serii de fotografii este alta

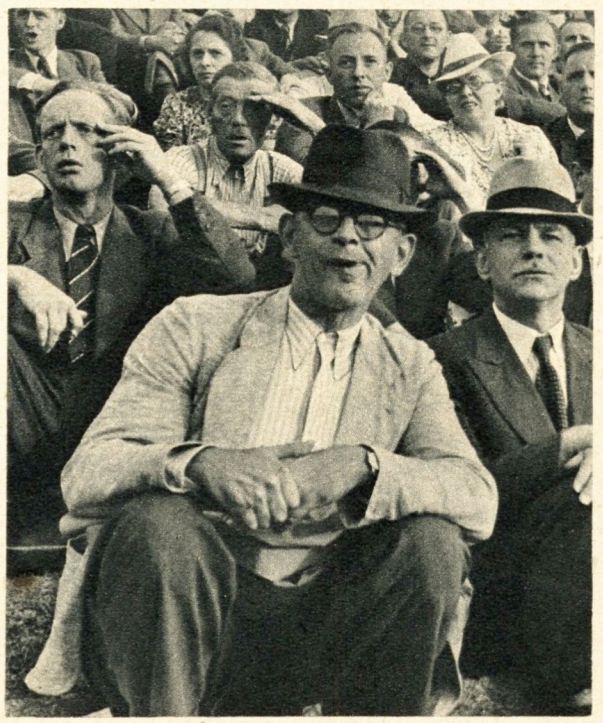

1 *Ce s'a întâmplat aici? Observați bine mai ales fețele celor trei doamne tinere din mijloc. Sunt atrase oare de un joc de football sau de o cursă de ogari? In calitate de cunoscători de oameni ar trebui să cunoașteți cauza țipătului lor*

2 *In aceste fotografii mai ales bărbatul din primul plan apare foarte interesat. Felul îndrăzneț cu care poartă pălăria sa, poate fi considerat tipic? In afară de aceasta el arată ca și când s'ar pricepe mai bine decât toți spectatorii din jurul lui. El arată ca ...*

3 *Aici, încăodată încordarea unei fețe feminine. Sus, e foarte încrezătoare, în mijloc, vrea să ajute cu ceva, iar apoi se apucă cu mâinile de cap! Când se apucă un spectator cu mâinile de cap?? Probabil atunci, când este însuși în cauză într'un fel oarecare! Așa dar ... această doamnă privește la ...?*

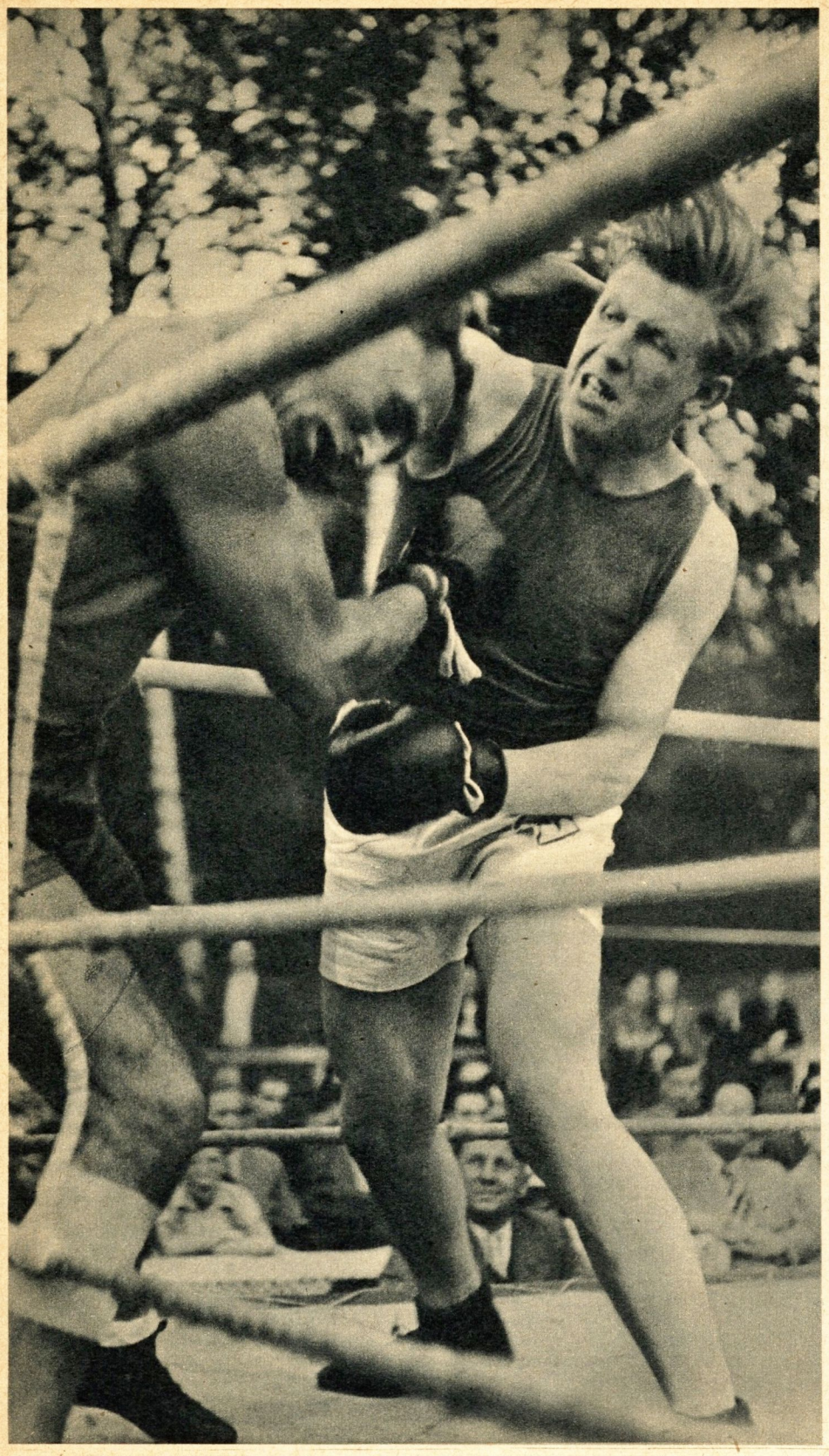

1 *Doamna din seria de fotografii nr. 1 observa un match de box! Haha! — la ce vă gândiaţi? Aţi crezut că e vorba de o ştafetă? Cum ar fi posibil aceasta! Intoarceţi încăodată pagina înapoi şi observaţi sus în fotografie expresia nerăbdătoare a feţii. Ce exprimă? Numai o dorinţă: acum el încasează! După acea îi pare rău, totuşi ea doreşte să vadă exact*

2 *In ce priveşte bărbatul din mijloc lucrul e mai uşor. Natural că el priveşte la un match de football! Nu arată ca şi când ar aştepta momentul să înjure în sfârşit pe arbitru? Lui nu-i scapă nimic — el cunoaşte fiecare regulament şi vede fiecare greşeală, chiar dacă nu s'a comis. Şi relativ la aceasta el ştie încă dela început cum vor decurge lucrurile*

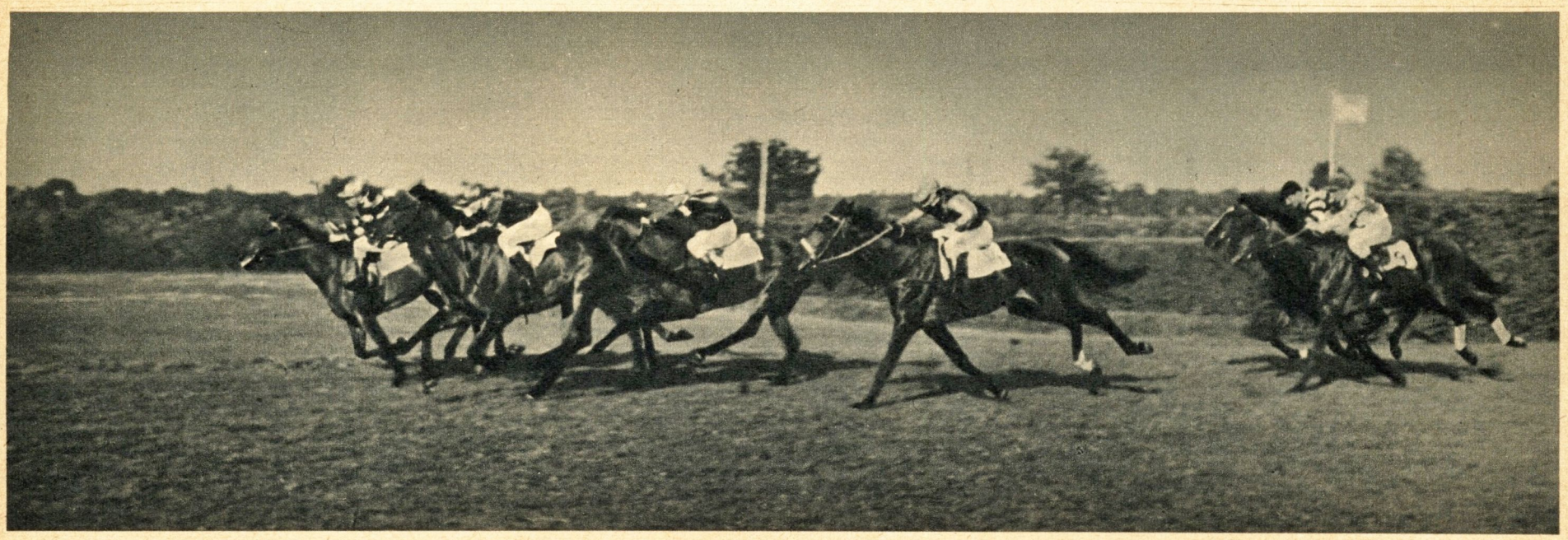

3 *Iar în ultima serie de fotografii e vorba de o cursă de cai! Natural! Acuma înţelegem de ce spectatoarea cade deodată din cer. Şi, deoarece ştim exact, putem să citim direct de pe faţa ei că favoritul ei a pierdut. Iată ce se întâmplă când o femeie îşi pune încrederea într'un cal — sau n'a fost cumva jokey-ul pe care a contat . . . ?* Fotografiile: Beetz

UN MARE TRAGEDIAN

EMIL JANNINGS

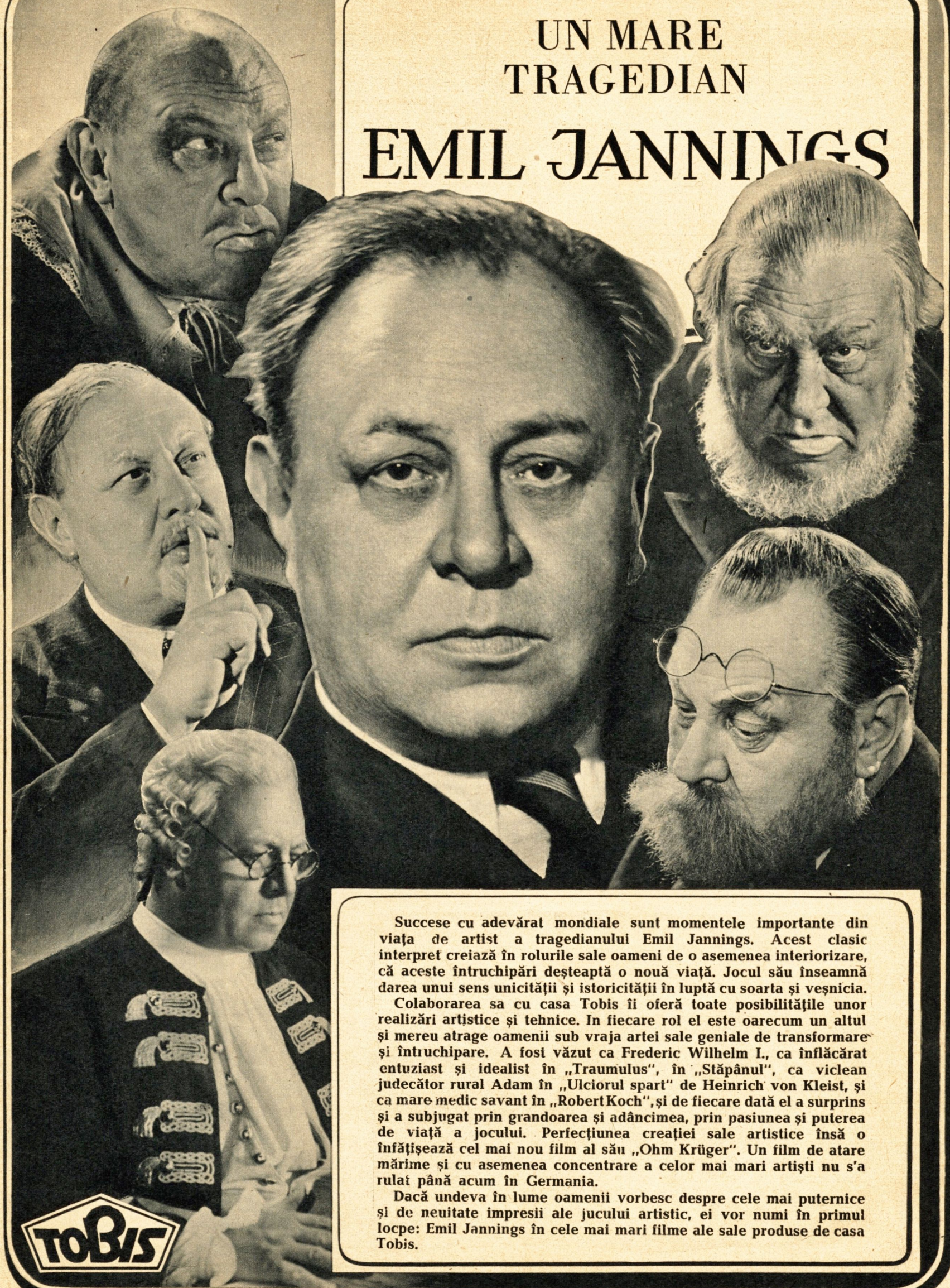

Succese cu adevărat mondiale sunt momentele importante din viața de artist a tragedianului Emil Jannings. Acest clasic interpret creiază în rolurile sale oameni de o asemenea interiorizare, că aceste întruchipări deșteaptă o nouă viață. Jocul său înseamnă darea unui sens unicității și istoricității în luptă cu soarta și veșnicia.

Colaborarea sa cu casa Tobis îi oferă toate posibilitățile unor realizări artistice și tehnice. In fiecare rol el este oarecum un altul și mereu atrage oamenii sub vraja artei sale geniale de transformare și întruchipare. A fost văzut ca Frederic Wilhelm I., ca înflăcărat entuziast și idealist în „Traumulus", în „Stăpânul", ca viclean judecător rural Adam în „Ulciorul spart" de Heinrich von Kleist, și ca mare medic savant în „Robert Koch", și de fiecare dată el a surprins și a subjugat prin grandoarea și adâncimea, prin pasiunea și puterea de viață a jocului. Perfecțiunea creației sale artistice însă o înfățișează cel mai nou film al său „Ohm Krüger". Un film de atare mărime și cu asemenea concentrare a celor mai mari artiști nu s'a rulat până acum în Germania.

Dacă undeva în lume oamenii vorbesc despre cele mai puternice și de neuitate impresii ale jucului artistic, ei vor numi în primul locpe: Emil Jannings în cele mai mari filme ale sale produse de casa Tobis.

TOBIS

Urmare din pagina 30

Fuga cu câinele Scit

lor de război engleze. Ţineau sub foc de mitralieră atât bulevardul, cât şi partea din oraş din spatele nostru. Tunurile trăgeau fără întrerupere. Luau parte peste oraş la bătălia finală pentru Odesa.

Tata era atât de abătut, că nu putea scoate o vorbă. Trase înapoi, în protecţia relativă a stradelei, pe mama tremurând de frică. Găsirăm adăpost într'un local rău famat, din care înainte vreme obişnuia să se audă acorduri de orchestră şi cântece sălbatece. Pe bănci şi pe scaune stăteau oameni încovoiaţi de groază. Aerul era greu, să-l tai cu cuţitul. Tusea uscată, de ofticoşi, arăta că toţi aceşti Ruşi, Englezi, Francezi, Ucrainieni, Levantini, ce nu puteau să fugă, trecuseră prin multe săptămâni de lipsă de cărbuni, în mijlocul unei ierni nemiloase. Se lăsă noaptea. Nu exista nici lumină, nici foc. In întunericul adânc se petreceau crime şi scene de disperare, trădate de ţipăte sau de plânsete zguduitoare. Bănuirăm că elementele de rând foloseau ocazia şi prădau pe refugiaţii îngroziţi de moarte. Probabil că numai mârâitului atent al lui Scit datorarăm faptul, că mica noastră grupă fu scutită de aşa ceva. Astăzi ştiu că în noaptea aceea, în care zgomotul luptei se apropia până lângă noi, au fost săvârşite multe crime. In mijlocul nostru, al refugiaţilor!

Dar până şi o asemenea noapte de iad nu poate dura la veşnicie. Când se făcu dimineaţa văzurăm o femeie întinsă lângă perete. Faţa îi era vânătă. Limba îi atârna din gură. „Au sugrumat-o", şopti cineva din spatele nostru. „Şi-a făcut seama singură", spuneau alţii.

Mama avu un atac de nervi. „Mai bine moartă! Mai bine moartă!, izbucni ea cu vocea stridentă. Niciodată n'am auzit-o strigând astfel. Ieşi în fugă în stradă; tata o urmă repede. Afară zăpada căzută peste noapte scârţâia. Se părea că încetase canonanda. Dinspre port pârâiau la intervale neregulate rafale de mitralieră.

Alergarăm în jos pe stradelă, apoi peste Bulevardul Nicolaevski, spre un impozant transatlantic, la scara căruia se îngrămădeau oamenii. Din stânga lătra o mitralieră.

Scit alerga lângă mine. Mama, tata şi Olga urcară împleticindu-se scara, păzită sus de soldaţi englezi. Pe mine mă opriră. „Fără câini! Câinii sunt interzişi! Primejdie de epidemie!" Fui împins îndărăt cu lovituri puternice. Alţi oameni goneau pe lângă mine. Din stânga băteau iarăşi mitralierele. Pe bulevard, pe care din străzile lăturalnice se revărsau cete de refugiaţi, oamenii se prăbuşeau. Din povestirile despre război ştiam că şueratul ascuţit, care-mi trecu de trei, patru ori pe lângă ureche, provenea dela gloanţe. Scit sări spre mine. Il apucai oarecum din zbor, îl vârîi sub blană şi mă îngrămădii cu el într'o grupă de şase, opt oameni pe scară. Vaporul se chema „Prag". Aparţinuse lui Llyoid Triestina, fusese confiscat ca pradă de război de Italieni, circula sub pavilion englez cu echipaj italian şi avea un deplasament de 13.000 tone.

Atacul nervos al mamei ne salvase. Folosisem ultima posibilitate de fugă. Lângă măreţul hotel „London-City", care domina bulevardul Nicolaevski apăru o grupă de haimanale îmbrăcate civil. La colţul hotelului fu postată o mitralieră. Pe puntea de promenadă a vaporului, ticsită de mii de oameni, se născu panică. Gloanţele sau o groază histerică dobori şir după şir de oameni. Vasele de război engleze — cpt, dacă-mi amintesc bine — trăgeau cu puţin deasupra noastră sau pe lângă noi. Marinarii tăiară de pe bord frânghiile de acostare. Le retezară pur şi simplu, ca să nu fie doborîţi pe cheiu de gloanţele ricoşate cu sunetul lor neplăcut.

In faţa tuturor intrărilor, fie spre saloane, cabine sau spre încăperile rezervate conducerii vasului, se băteau grupuri de oameni sălbătăciţi. Peste capul altora, cei din faţă erau loviţi şi presaţi asupra uşilor, aşa că era imposibil să le deschidă. Cei ce împingeau din urmă acuzau pe cei din faţă că le vreau moartea. Că erau înţeleşi cu roşii. Că erau diavoli şi criminali. „N'auzi că trag!", striga unul plângând. „N'auzi? Ascultă puţin! Trag!" Alţii încercau să calmeze pe disperaţii ce urlau, pentrucă erau de părere că nu se trage asupra vasului „Prag", ci asupra Odesei. Pentru buna lor intenţie erau înjuraţi şi loviţi.

Alergam în toate părţile să-mi găsesc părinţii. Un ofiţer mă apucă de umeri şi-mi ordonă nervos la culme să mă întind pe punte. Mă supusei repede ca fulgerul. Grija de soarta părinţilor mei dispăru în faţa unei groaze nestăpânite, care înnăbuşea orice sentiment de ruşine; o groază despre ceva necunoscut, care mi s'ar fi putut întâmpla dacă n'aşi da ascultare imediat ordinului ofiţerului. Cu burta la pământ, începui a râde nereţinut. Era un râs îngrozitor, chinuitor, faţă de care eram neputincios. Scit îmi linse faţa cu limba lui caldă. Respiraţia lui îmi atinse bărbia devenită nesimţitoare din cauza frigului şi a crivăţului, ca o asigurare vie, că va mai veni cândva din nou primăvara şi zefirurile parfumate. Intre toţi aceşti nebuni, câinele mi se păru a fi singura fiinţă cu minte. Minunata lui linişte şi solicitudine îmi ajută să înving râsul, care mă chinuia mai rău decât ar fi putut-o face un acces de plâns.

Temutele valuri înalte ale Mării Negre trimiteau pale zburătoare, prefăcute în spumă de ghiaţă, până peste punte. Rampele şi mânerele uşilor se transformaseră în figuri informe de ghiaţă. Coşurile, macarelele, puntea de comandă, purtau o platoşă de ghiaţă, groasă cât mâna. Era ceva de neînţeles: în timp ce, după spusele echipajului, temperatura se menţinea zi şi noapte la douăzeci şi unu de grade sub zero, călătoream printr'un zid de ghiaţă albă, care înţepa ca acele şi în care nu mai era aer de respirat. Furtuna de zăpadă, care aducea cu sine puterea distrugătoare din centrul Asiei, călătorea odată cu vaporul şi cu miile de refugiaţi înfrigurati, ale căror nasuri, urechi şi picioare degerau,

care se rostogoleau pe jos pradă crampelor și care implorau în multe limbi îndurarea cerului, fără să mai îndrăznim să sperăm a-l vedea vreodată. Dacă intrai în una din încăperile închise, totul se întuneca înaintea ochilor. Closetele vaporului erau înghețate și inutilizabile. E imposibil de povestit în amănunte, în ce mizerie desgustătoare trăiau oamenii. Mulți pieriră. Ne miram că noi și ceilalți mulți mai trăiam. Dacă toți acești oameni n'ar fi fost îmbrăcați după obiceiul rusesc cu blănuri — cu blănuri de oaie, a căror față netedă se poartă în afară — atunci pe acest vas, ale cărui provizii de cărbuni se epuizau, moartea ar fi rămas învingătoare asupra a tot ce era viu.

După o călătorie de patru zile, în timpul cărora am oprit adeseori (până la urmă nu mai înaintam decât cu două mile pe oră), conducerea vasului nu mai putu ascunde adevărul. De mult ar fi trebuit să fi intrat în Bosfor și să fi aruncat ancora în Stambul. Ofițerii umblau prin încăperile asemănătoare unor vizuini de ciumați și asigurau pe oamenii apatici, care nu mai erau în stare nici măcar de revoltă, că nu puteam găsi intrarea în Bosfor. Și că nu o vom putea găsi atâta vreme cât va dura furtuna aceasta de zăpadă, cea mai grea, cea mai sinistră, din câte cunoaște istoria navigației.

In adevăr, această furtună a intrat în analele navigației. I-au căzut victimă peste patruzeci de vase. Noi am fost scutiți să aflăm acest lucru.

Aproape ne mângâia faptul că adesea tresăream la auzul sirenelor; că, după cum afirmau ca să se scuze ofițerii, și alte vase rătăceau pe lângă Bosfor, ca prizoniere ale celei mai păcătoase vremi, pe care au trăit-o în timp de decenii în slujba marinei. Câte vase erau, nu știau. „Natural că nu știm", spuneau ofițerii. „Dar trebuie să fie multe. De altfel, nicio grijă! Ciocnirile sunt complet excluse. Vasele alunecă de jur-împrejur, ca niște rațe paralitice. Niciunul nu poate să lovească primejdios un alt vas".

Cei mai mulți nu mai păsiseră de zile întregi pe puntea transformată într'un pustiu de ghiață. Nici nu aveau idee de desimea îngrozitoare a furtunii de zăpadă. Puținii, care ca și noi preferau primejdia degerării nasului și urechilor aerului îngrozitor din încăperi, se împăcaseră cu ideia, că fiecare oră poate să fie ultima din viață. Pentru noi această călătorie căpătase un aspect ireal, ca și cum nici n'am mai fi trăit cu adevărat. Ca și cum am fi călătorit spre Acheron, pe care cei vechi trebuie să și-l fi închipuit dincolo de Bosfor. Aspectul vasului îmbrăcat în ghiață, cu suprastructurile care se înălțau ca niște fantome ale unui vas înghețat din lumea umbrelor, ne făcea să ne întrebăm dacă rătăcim în carne și oase pe Marea Neagră. Poate că realitatea era o viziune homerică a infernului, cu luntrașul morții pe punte, în timp ce visul unui eu însetat de salvare putea fi considerat ca un coșmar al sufletului nemuritor, care nu voia să conceapă și să admită distrugerea corpului. Aveam viziuni. Mai mult sau mai puțin, sufeream cu toții de halucinații.

Când marinarii ne comunicară că ne mișcam acum de șase zile în fața Bosforului, nu-i mai crezurăm. Voința de a exista era anihilată. Incepusem să agonizăm. Nu mai aveam frică de vasele pe care nu le vedeam, dar le auzeam adeseori în față sau în coasta noastră, nu mai exista nici dorul de o altă viață, organizată după legile pământului, în care să fie iarăși soare, pământ și căldură. In adâncul nostru voința de viață pâlpâia ca o flacără sfioasă, gata să se stingă fără împotrivire, dacă așa-i era scris.

In ziua a opta marinarii afirmau că după semnale recunoscuseră în total 37 de vase, care ca și noi se roteau în spațiul acesta îngust, cu speranța nebunească, ca la o vizibilitate de 3 metri să găsească brațul de mare lat cât un fluviu, prin care urma să trecem de pe pragul infernului în Marea de Marmara, deci în împărăția vieții și a luminii.

Nici astăzi, după atâția ani, nu mi-e posibil să găsesc cuvinte pentru ceea ce suferea familia noastră. Eram cuibăriți pe scara dintre clasa întâia și a doua, părinții, Olga, eu și — fratele meu. Da, am avut un frate și

Urmare în pagina 38

„... Un vas colosal, care din cauza unor reflexe ciudate părea să ajungă până la cer, aluneca pe apă ..."

Desenele: Malchert

In biserica Sf. Toma din Lipsca, *unde în anul 1728 Johann Sebastian Bach a dirijat pentru întâia oară celebra sa „Matthäuspassion", şi astăzi, în fiecare vineri şi sâmbătă, cântă corul „Thomaner". Dela primul „Thomaner-Chor", care cânta acum şapte sute de ani la nunţi şi înmormântări, duce un drum lung până la înaltul nivel muzical pe care l-a atins corul după atâtea veacuri. Intre anii 1723 şi 1750, corul a fost condus de geniul lui Johann Sebastian Bach, care şi-a scris la Lipsca compoziţiile nemuritoare. Astăzi corul este condus de d. prof. Günther Ramin, care în calitatea sa de „Thomaskantor" păstrează cu mult zel vechile tradiţii*

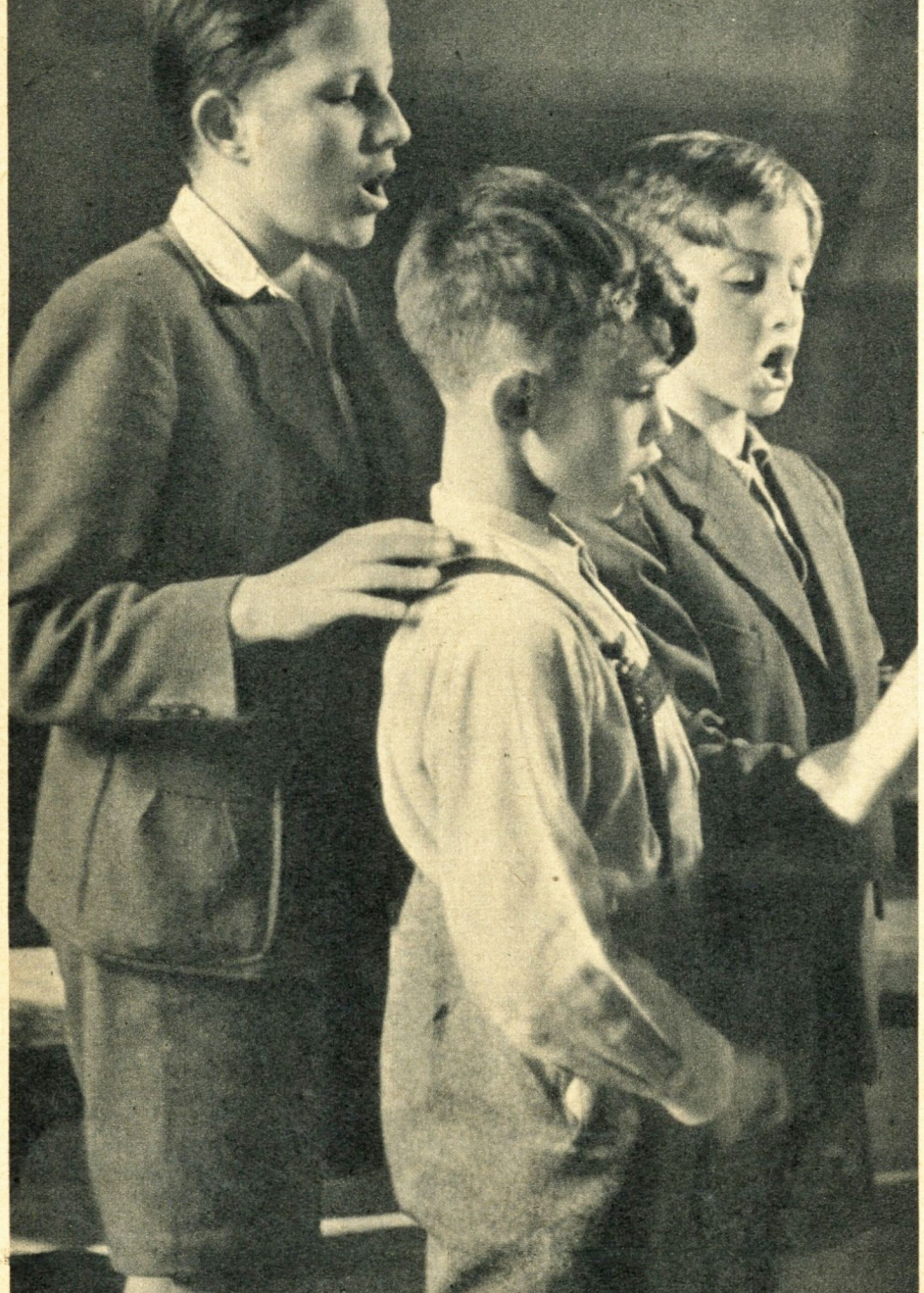

Corul „Thomaner" a împlinit şapte sute de ani

Corul bisericii Sf. Toma din Lipsca, care are în mod permanent 60 de membri, numiţi „Thomaner", a împlinit în acest an şapte veacuri de existenţă

La repetiţii *solistul sopran, un elev mai vechiu, bate măsura încet pe umărul celui mai tânăr „Thomaner". In timp ce băieţii cântă după note, sunetul şi ritmul devin astfel o unitate inevitabilă. Nu sunt primiţi în cor decât băieţi cu talent muzical excepţional. Este o distincţie mare pentru orice familie, dacă vreun băiat este primit în celebrul „Thomaner-Chor"*

Un prezent plin de viaţă. *Corul cântă şi vesteşte nu numai cântece bisericeşti, ci întreaga muzică germană. La primirea oaspeţilor străini, coriştii cântă în uniformele Tineretului Hitlerist la primăria din Lipsca, şi de multe ori se duc şi în fabricile mai mari, aducând muncitorilor o oră de înnălţare sufletească. In nenumărate turnee, ei mijlocesc şi străinătăţii farmecul muzicii germane*

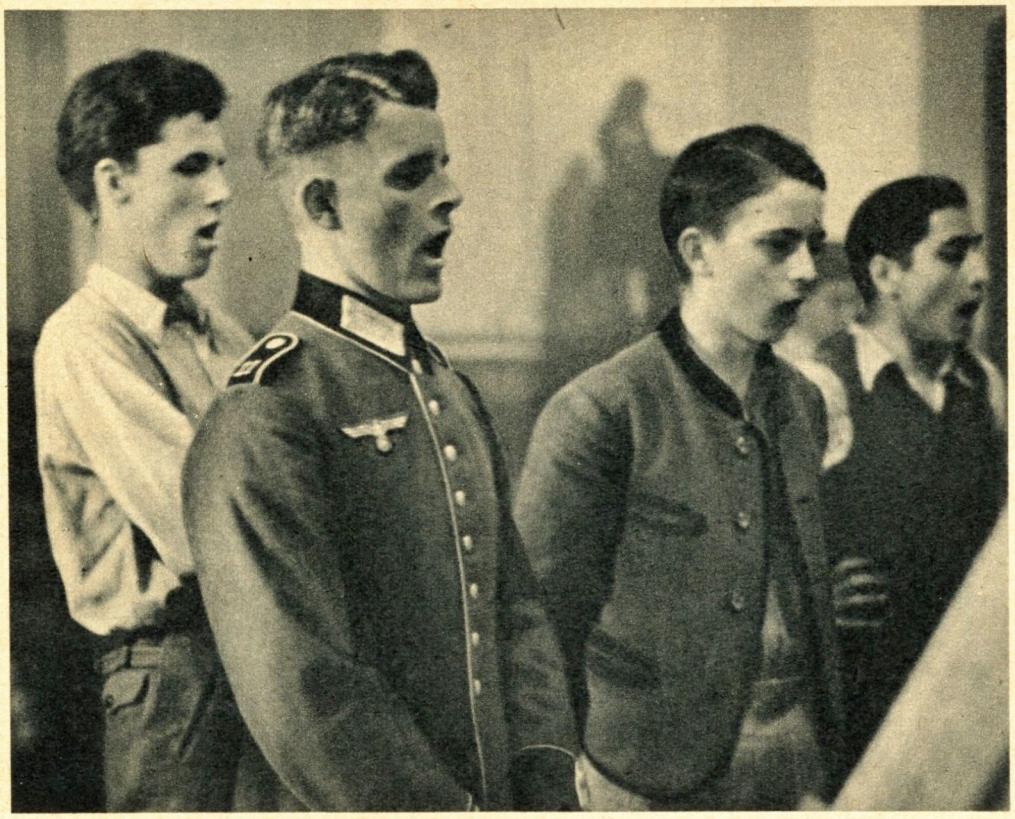

Orele de concediu ale coriştilor *chemaţi sub drapel sunt rezervate corului. Muzica devine iarăşi o plăcere în cercul camarazilor de studii*

Băieţi harnici. *Odată cu studiile muzicale, coriştii din „Thomaner-Chor" termină liceul clasic şi iau bacalaureatul. De educaţia şi întreţinerea lor se îngrijeşte Municipiul Lipsca. Camaraderia băieţilor se manifestă şi la facerea lecţiilor, elevii mai în vârstă ajutând pe cei mai mici*

„Prefectul" dirijează. *Trei dintre elevii cei mai talentaţi din clasele superioare dirijează pe rând corul în biserica Sf. Toma. Ei au titlul de onoare „prefect". Corul este obişnuit să respecte pe camarazii mai în vârstă, astfel încât corul cântă solemn, cu atenţia concentrată*

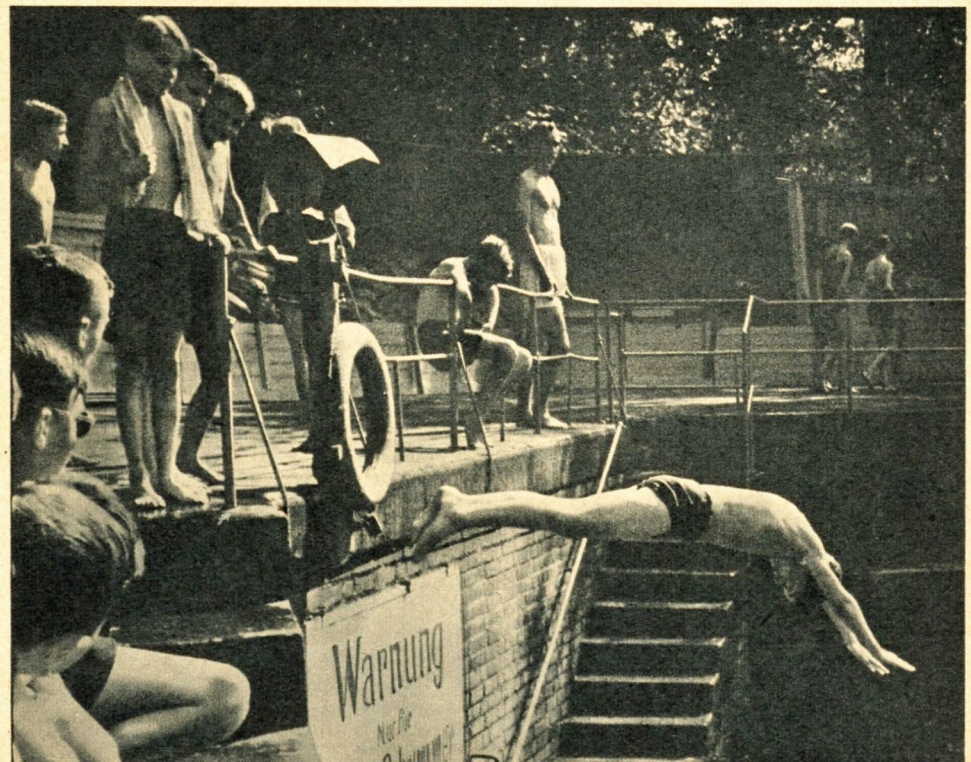

Un tineret sănătos. *Programul zilnic se execută fără grabă. In repaus se face sport şi jocuri. Coriştii sunt şi în această privinţă nişte băieţi vioi şi veseli, care dau dovadă de zel şi la joc. La concursurile şcolare, sau ale Tineretului Hitlerist, ei câştigă multe premii*

Este dreaptă cărarea? *Aceasta este o condiţie principală, la fel ca şi ordinea şi îmbrăcămintea îngrijită. Fiecare „Thomaner" are un dulap în care îşi păstrează frumos şi curat lucrurile. In interiorul dulapului, sunt însemnate pe uşă numele foştilor proprietari şi câteodată vin oameni mai în vârstă să-şi caute numele şi odată cu ei apar şi amintirile fericite din vremea când aceşti bătrâni erau şi ei „Thomaner", — amintiri din copilărie*

Fotografia: Lenka v. Koerber

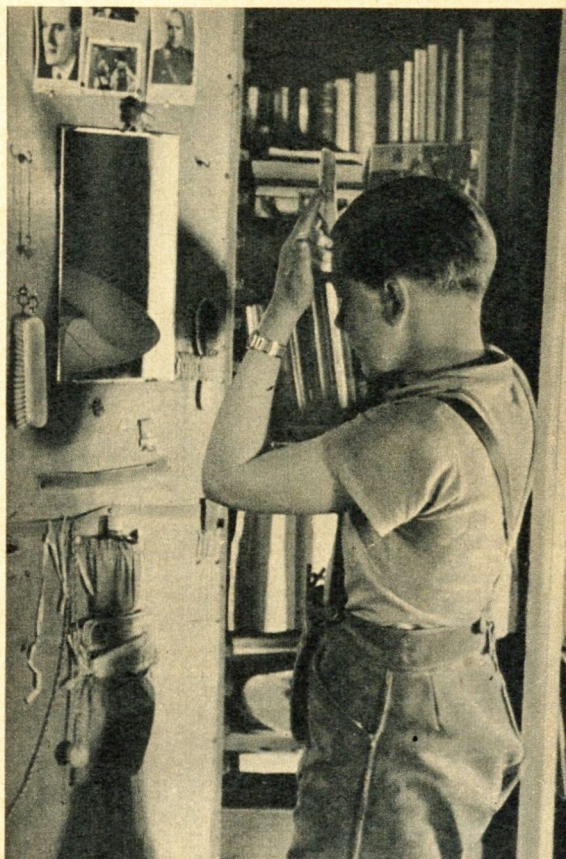

Umare din pagina 35

Fuga cu câinele Scit

voiam să trec sub tăcere viața-i scurtă și chinuită. Era cu doi ani mai mare ca mine, dar nepregătit pentru încercările din zilele acelea, în care unii oameni mureau în mijlocul semenilor lor, alții se năsteau și-și dădeau sufletul curând după naștere, în timp ce mamele-și pierdeau mințele. In a opta zi fratele meu se prăbuși.

Scit, care de obiceiu dormea, se purtă în ziua aceea, ca și cum și el și-ar fi pierdut mintea. Lătra, scheuna, mă lingea, mă trăgea de picioare și de mână și nu mă lăsa în pace până nu mă urcai cu el pe punte. Invățasem să ascult orbește de animal, al cărui instinct superior găsea totdeauna calea sigură. De data aceasta mă târî spre pupă. Mă ademeni din ce în ce mai departe spre capătul vasului, peste puntea înghețată, adesea baricadată de troiene de zăpadă. Atunci se întâmplă minunea. In vârtejul fumuriu, care înghițise de o săptămână cerul, se formă o lumină rotundă. In jurul unui nucleu strălucitor creșteau cercurile curcubeului. Soare! Era soarele! A fost o minciună că n'ar mai exista soarele, că noi, morții, cei uitați de lume, nu mai trebuia să-l vedem! Spre noi se prelungi o umbră uriașă. Un vas colosal, care din cauza unor reflexe ciudate părea să ajungă până în cer, aluneca pe apă.

O forță irezistibilă mă aruncă pe puntea acoperită de ghiață. Biruința luminii — mă gândii eu. Iar noi suntem dați pradă morții. Ciocnire. Pierduți. Blestemați . . .

Mă ridicai cu greutate. Vasul nu ne ciocnise. In timp ce lumina soarelui dispărea, îl văzui îndepărtându-se. Vârtejurile de zăpadă îl înghițiră, ca pe o vedenie. Intelesei ca și căpitanul, care veghea legat pe puntea de comandă, întorsese cu forța cârma, evitând în felul acesta în ultima clipă ciocnirea. „Prag" fusese atât de brusc întors, că fusesem aruncat la pământ. Uitându-mă înfrigurat împrejur, văzui pe punte mulți oameni. De sus căzuseră niște bare. De sub una din ele Scit mă privea cu ochii încețoșați de durere. Il dusei jos. Pe jumătate paralizat, suferea fără să scoată un geamăt de durere. Era un erou, micul, mândrul meu câine. Tata spuse că se pare că i-au fost sfărâmate șalele.

Probabil că odată cu schimbarea bruscă a rutei, căpitanul dăduse vapori contrari. Pe vas totul era aruncat. Lămpile și tacâmurile sparte. Oamenii căzuseră unii peste alții. Curând însă spaima făcu loc unei bucurii de nedescris. Oamenii înălțau rugăciuni prin plânsete, nu prin vorbe. Prin ochiurile de fereastră pătrundea în valuri lumina soarelui. Intunericul urmase numai pentru câteva minute acelei minunate apariții a globului solar înconjurat de inelele curcubeului. O bucurie nestăpânită ne cuprinse: soarele ne fusese din nou și definitiv dăruit. Jur împrejurul vaporului se rupeau perdelele de nori și de ceață care îngustau marea. Din ele se ivi în față, numai la puține mile, o coastă muntoasă. Marinarii și ofițerii ne strigau: „Acolo-i Bosforul!" De pretutindeni apărură coloane de fum și vapoare.

Zguduirea prin care trecusem e pentru noi o scuză, că observarăm de abia acum lipsa fratelui meu. După părerile marinarilor, care nu știau din ce grup face parte, el se aflase pe punte atunci când soarele apăruse definitiv. Se urcase pe balustradă cu mișcări extazice.

Ceea ce n'ar fi crezut nimeni că e posibil, se întâmplă. Il regăsirăm în Constantinopole. Ii salvase vasul de pasageri „Petru cel Mare", același vapor, care fără prima apariție a soarelui ne-ar fi acostat. Incă din Stambul trebuiră să internăm pe fratele meu într'un ospiciu. A murit după doi ani, fără să-și fi recăpătat lumina minții.

In Marea de Marmara se găsește mica peninsulă Prinkipo, pe care, semnat și fără să geamă. Ca toate ființele neîndepărtate de natură, el spera că razele soarelui atottiitor îi va vindeca și corpul său zdrobit. Nici chiar tata nu-l putea privi fără milă. Mama, Olga și cu mine, noi trei care n'am putut uita pe Scit, jucam unul față de altul o tristă comedie. Ba ne mai prefăceam și fața de micul nostru buldog, alîădată atât de războinic. Povesteam lui Scit și nouă înșine, că se face din zi în zi mai bine. In curând cățelandrul nostru va fi complet vindecat. Va sări atunci ca un drăcușor spre călușei, ca să le sărute botul. Și ce gustoase au să fie atunci fleicutele, cu care ne aprovizionau Englezii!

Olga nu se putea abține să nu aducă felii de carne sărată și să le țină sub nasul dragului nostru, deși el se da înapoi cu o scârbă vizibilă din fața unei mâncări, care înainte vreme i se păruse cea mai delicată din lume. Adesea acest lucru da naștere la scene. Nici mama și nici eu nu puteam suporta strâmbătura dureroasă din nas, cu care Scit se apăra de mirosul cărnii conservate. Certam pe Olga că-l chinuește. Olga pleca plângând. Probabil că pentru ea faptul că o ființă nu se poate bucura de un cotlet după atâtea luni de foamete, însemna ceva mai rău decât moartea. O mângâia numai

„. . . Nu se liniști până nu-i prinsei botul cu palma . . ."

Englezii ne internară timp de patru luni. Iți poți imagina că pe bord izbucniseră boli și că ei nu voiau să ne arunce asupra omenirii ca pe niște purtători de microbi.

Eu binecuvântam pe Englezi pentru captivitatea ce ne impuseseră. Am trăit zile pașnice de început de primăvară în vila albă a unui demnitar turc fugit sau poate a unui comandament de divizie din armata germană a Dardanelor. Scit zăcea înfășurat moale în pături, sub soarele blând. Zăcea refaptul că Scit nu disprețuia laptele condensat.

Intr'o zi, în care, după o furtună de dimineață, măreția sălbatecă de flori din Prinkipo strălucea de două ori mai minunat, umplând simțurile cu culori și mirosuri, auzirăm pe Scit suspinând. Spun foarte serios că suspina. Era plânsetul unui copil îndepărtat dela sânul mamei și care-și ia pentru totdeauna adio dela dânsul. Alergarăm spre el. Scit se înălțase tremurând pe labele dinainte. Deși partea posterioară paralizată îl ținea pe loc, el se chinuia să ajungă la mâna noastră. Nu se liniști până nu-i prinsei botul cu palma . . . Își luă rămas bun cu o privire de dragoste ce nu se poate uita, apoi se prăbuși.

L-am îngropat la picioarele unui chiparos, care se înalță spre cerul Mării de Marmara ca flacăra verde-închis a unui rug.

Aceasta e, stimate Domn, povestea buldogului meu".

Respectai prin tăcere emoția ce pusese stăpânire pe cunoștința mea ocazională. Mă feream să-i privesc obrazul, care s'ar fi putut să arate urmele unei zguduiri, pe care o numim nebărbătească și despre care credem că trebuie să ne rușinăm.

Domnul Ivanoff, care în cei cincisprezece ani de viață nouă își cucerise o situație respectabilă, dădu el însuși semnalul că e gata să lase să cadă mormântul dela Prinkipo din nou în uitarea, din care-l invocase pentru scurtă vreme în prezent.

„Dacă ești de acord", spuse el, „să lăsăm pe morți cu morții și să dăm celor vii ce li se cuvine. Cred că o baie ne va face bine. Cunosc în Pera o grădină, în care frumoase fără văluri ne amintesc, că animalele au rațiune, însă nu tot așa și bărbații, atunci când privesc din umbra unor chiparoși în fundul unei perechi de ochi negri ca noaptea".

„Admirabilă idee, Domnule Ivanoff. Să mergem".

Plătirăm proprietarului modernizat al cafenelii, care din zilele lui Scit se desvățase, pe lângă alte prostii aparținând trecutului, și de portul fesului și o pornirăm încet, oftând de prea mare zăpușală, în jos spre plaje.

In valurile delicioase uitarăm repede amintirea unei furtuni de zăpadă, care bântuise timp de zece zile la 21 grade sub zero și care trimisese în infern peste patruzeci de vase ticsite de oameni.

Dar cunoștința mea ocazională, domnul Ivanoff, nu uitase de fel. M'a dus la Prinkipo. Am trecut apa cu o barcă zveltă cu motor și am consacrat amintirii inteligentului buldog Scit o clipă de reculegere recunoscătoare.

Scurt și bun

Bate șeaua, să priceapă calul

Intr'o zi, un Irlandez a invitat pe un prieten la sărbătorirea anuală a nunții sale i-a explicat exact cum poate să-i găsească locuința.

„Urci sus până la al șaptelea etaj', spuse el, „și unde vezi litera D la ușă, suni cu cotul, și când ușa se deschide, o împingi cu piciorul."

„Însă de ce această întreagă procedură cu cotul și cu piciorul?", întrebă prietenul său.

„Pentru Dumnezeu!", strigă Irlandezul, „doar n'ăi fi vrând cumva să vii cu mâinile goale?"

Câteva ore de concediu la Berlin

Adeseori, plecând în concediu, soldații germani trec pentru prima oară în viața lor prin Berlin, au aici o oprire de câteva ore și natural vor să vadă și câte ceva din oraș. Ce să facă? Să pornească la întâmplare pe jos prin acest gigantic oraș? Nu, căci lor le ajută bineînțeles organizația „Kraft durch Freude".

O plimbare a streinilor prin Berlin în anul 1941

„Străinii" sunt soldații germani care nu cunosc Berlinul. Tramcarele întreprind cu ei un raid circular prin oraș, toate lucrurile demne de văzut sunt arătate și explicate de cunoscători în materie. Este clar, că soldații au cel mai mare interes și pentru Berlineze! Se aruncă glume, râzând se schimbă saluturi — buna dispoziție de concediu contribue și ea, și cu mult sgomot câteva fete sunt invitate în tramcar. In fața porții Brandenburg se face o scurtă oprire și toată lumea se fotografiază pentru amintire, pe urmă călătoria continuă până la un mic popas...

...în parcul Tiergarten din Berlin. Și aici, la iarbă verde, se petrece o mică întâmplare de concediu, care se potrivește de minune pentru a fi povestită după întoarcere camarazilor ca o impunătoare aventură! Pentru moment însă se cumpără . . .

. . . la una din florăresele din Potsdamer Platz pentru însoțitoarele vesele câteva flori de mulțumire și de adio. Pe urmă drumul duce la gară — și poate, unuia sau altuia dintre ei, o fată îi mai face semne cu mâna în timp ce trenul se pune în mișcare. Adresele și numerele dela poșta militară au fost schimbate înainte și însemnate cu îngrijire

Fotografiile: Voigt

Patru podoabe din America de Sud și o femeie

O țară iubitoare de culori vii dăruiește femeilor podoabe pline de fantezie. La rochia de seară cu decolteu se potrivește de minune un colier de corale în formă de șarpe, lucrat în perle

Sidef de pe Coasta de Aur mexicană, sclipind : o brățară lucrată de mână în formă de dinți de tigru

Între fructe din pădurile virgine ale Brasiliei sunt înșirate perle aurii, care prin strălucirea lor dau o inițiațișare exotică colierului modern

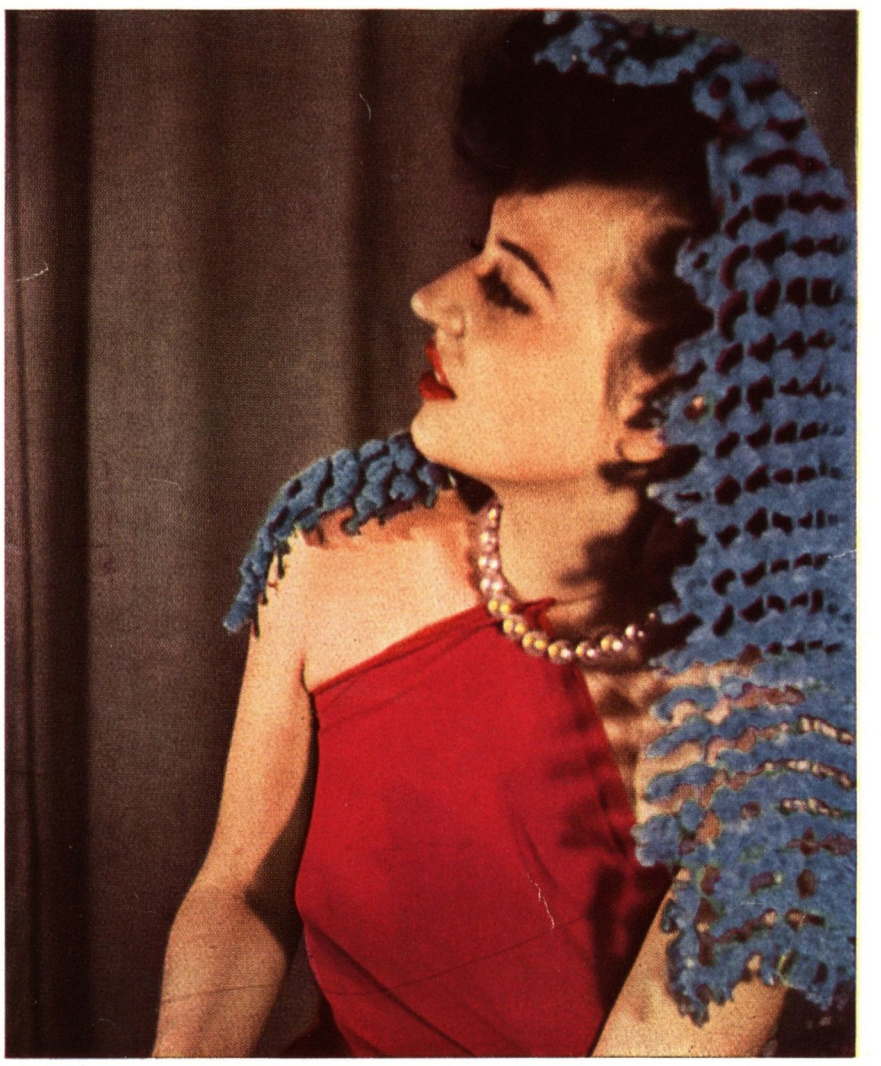

Lucru de mână indian : un colier din pietre prețioase mexicane produce un mare efect, când e purtat pe ten mat în combinație cu un batic colorat Fotografiile : Malachowski

1 substanță nutritivă + 1 substanță care dă gust = 2 leacuri

Cafea și mere dela farmacie

Um medic german dela țară a descoperit două leacuri minunate

In regiunea de Sud-Vest a Germaniei trăește un medic renumit. Nu conduce cine știe ce clinică mare, cu o ceată de asistenți și de discipoli, ci a rămas un simplu medic de circumscripție. „Bronzat de soare, cu bocanci, haine de stofă trainică, cu privirea limpede, un om al faptei, al devotării depline", așa cum l-a descris el însuși odată pe medicul de la sat. Se numește dr. August Heisler. Lucrul cel mai important, după el, e observarea naturii, dela care el deduce procedeele sale terapeutice, fără să se sinchisească de toată tradiția medicală.

Dr. Heisler s'a făcut cunoscut prin câteva procedee, care astăzi sunt pe cale de a cuceri lumea. Se pare că numai întâmplarea l-a ajutat să le descopere. Astfel odată, un chimist prieten îi povesti, că în centrul Asiei Mici s'a îmbolnăvit de o dezinterie gravă, de care șeicul l-a vindecat cu șapte cești de cafea. In fiecare ceașcă s'a adăugat una sau două linguriță de cafea arsă și râșnită mărunt.

Heisler își dădu imediat seama, că are înaintea ochilor un nou medicament.

Porni imediat la lucru. Primul pacient tratat cu succes a fost un bolnav care, din cauza unei operații la intestinul gros, fusese până atunci tratat cu cărbune animal. Noul medicament dădu rezultate mult mai bune.

Al doilea caz a fost o pacientă, care suferea de amigdalită purulentă. Heisler încercă la noroc: el presură o amigdală cu zahăr de struguri, cealaltă cu cărbune de cafea. In ziua următoare amigdala tratată cu cărbune era numai imflamată, încolo aproape sănătoasă, pe când cealaltă își păstra înfățișarea ei albă. Atunci Heisler supuse la tratamentul cu cărbune de cafea pe toți pacienții cu inflamații acute sau cronice la amigdale, iar rezultatele întrecură cu mult celelalte procedee. Nu numai că inflamațiile sau purulența amigdalelor dispăreau, dar bolnavul scăpa mai repede și de febră.

La gutuiai se prizează de două ori pe zi cărbune de cafea, și orice neajuns e înlăturat; acest lucru îl poate confirma autorul acestor rânduri din proprie experiență. Cărbunele de cafea e indicat în mod natural la toate bolile de intestine. Renumitul chirurg prof. Payr din Leipzig vorbește de succese surprinzătoare în cazuri grave de dezinterie, la dureri biliare. Consilierul secret Bier, distins cu premiul național german, confirmă acțiunea binefăcătoare a cărbunelui de cafea la paradentoză. Cu aceleași bune rezultate a fost el întrebuințat la migrene, la suprasenzibilitate alimentară, la erupții moi.

Un medic de plasă ne-a dăruit acest medicament, care începe să cucerească lumea, iar industria farmaceutică germană se îngrijește de o supraprăjire atentă a cafelei. Misterul acestui străvechi aliment, promovat la rangul de medicament, este desigur combinația fericită a anumitor calități: acțiunea detoxicantă a cărbunelui, slaba acțiune stimulatoare asupra vaselor sangvine, bogăția în vitamina B, acțiunea desinfectantă prin fenol — o combinație deci, pe care probabil de geaba am fi căutat-o în laborator.

Chiar și adversarii lui Heisler s'au convertit între timp la cărbunele de cafea și au trebuit să-și dea seama, că e vorba de o „descoperire întâmplătoare" de mare însemnătate. Oricum, chiar dacă credem în „întâmplare", trebue să recunoaștem că dr. Heisler din Königsfeld în Schwarzwald se bucură de favoarea specială a zeiței Fortuna.

Căci și renumita dietă de mere, care a salvat viața a sute, poate e mii de sugaci, vindecând repede alte zeci de mii, este opera lui Heisler. Si descoperirea ei se datorește unei întâmplări.

Heisler a tratat pe un tânăr, care suferea de o îmbolnăvire a glandelor însoțită de o continuă febră ușoară, timp de patru săptămâni numai cu mere; aceasta se întâmpla acum câteva decenii, când cura prin post de abia se cunoștea. Prin cura aceasta curioasă pacientul se însănătoși, fără să piardă din greutate.

Acum se trezi interesul lui Heisler pentru mare; cu ochiul sigur al medicului de plasă începu să desgroape înțelepciunea poporului. „Merele crude constipă, mâncate fierte însă desfundă", scria încă Hipocrate. Botaniștii descoperiră în măr o substanță care împiedecă fermentarea, și o numiră „blastocolin". Putem presupune că în acest blastocolin constă misterul dietei de mere. Dar ca și la cărbunele de cafea, practica o luă înaintea teoriei. Astăzi dieta Heisler-Moro, care combate dezinteria de multe ori mortală a sugaciului, este cunoscută oricărui medic de copii. Se fabrică chiar și un extract din mere, care stă la dispoziția mamelor pentru caz de nevoe, chiar când lipsesc merele proaspete. După ce dieta de mere a fost aplicată cu succes asemănător și la oamenii maturi, începe și ea, nu numai în Germania, ci în întreaga lume, să facă parte din echipamentul medicului modern.

La fiecare ceașcă șeicul adaugă una până la două linguriță pline de boabe de cafea carbonizată și râjnită mărunt

Desenele: Melachowski

Timp de patru săptămâni pacientul se hrănește numai cu mere. Această cură dă rezultate admirabile

Nu face nimic!

Paltonul suportă mai mult decât numai câteva picături. Unui palton

impregnat cu Ramasit

nu-i strică nici o ploaie torențială. El respinge apa și își păstrează de aceea forma sa frumoasă.

Impregnarea cu Ramasit menține valoarea îmbrăcămintii și prezintă deci și pentru D-v. un avantaj. Eticheta aci ilustrată este marca hainelor impregnate cu Ramasit.

Urmare din pagina 5

Roosevelt imită pe Wilson

însă o compensație mai slabă într'o intensificare a traficului de vase cu America de Sud, de unde vapoarele engleze trebuiseră să fie în mare parte retrase. Dar Statele Unite voiau mai mult, așa că încep să vândă Englezilor; vând fără niciun rizico, pentrucă mărfurile sunt transportate pe vase englezești. America livrează și speră să primească plata în viitor.

Jocul jonglerilor

Pentru a introduce dorința de intervenție a câtorva grupuri și a câtorva interesați în masa poporului american, Roosevelt se servește de metoda jocului cu mingea. Mingile aruncate de el sunt jonglate de amicii săi atâta vreme, până când spectatorii au învățat să le urmărească dela sine zborul. De abia atunci Roosevelt ia mingea îndărăt, se dă pe față și se înclină în calitate de dirigent.

Prima minge a aruncat-o Roosevelt în Iunie 1938, când președintele Comisiei Externe, senatorul Pittmann, a anunțat că se va cere Congresului să fie modificată legea neutralității. Opinia publică americană deslușì în această declarație fanfarele războiului și privi cu neplăcere acest balon de încercare. Așa că autorul îl lăsă brusc să cadă. Dar în felul acesta dădu cuvântul în replică intervenționiștilor. Peste un an psihoza de război era formată, iar legea neutralității trecu prin Camera Reprezentanților și prin Senat. In 1938 era vorba de părerea personală a domnului Pittmann, după un an era părerea poporului, a cărei executor e Roosevelt. Astfel mingea aruncată de el i se întoarse ca voință a poporului.

Un alt episod caracterizează metoda Președintelui. Dacă, pe vremea când nu putea să-și dirijeze fanfarele de război decât în surdină, voia să ia parte la manevrele navale ale flotei, Roosevelt trimitea în lume o știre alarmantă, după care Președintele s'ar putea vedea nevoit să-și întrerupă călătoria, și anume „din cauza unor informațiuni înspăimântătoare din Europa". Dar aceste informațiuni nu veneau, Președintele își putea termina inspecția. Scopul însă fusese realizat: opinia publică era în stare de alarmă.

La sentimentalitatea femeilor apelează d-na Roosevelt, care prin cuvântări la radio, discursuri și prin activitate jurnalistică (așa numitul „jurnal zilnic" al ei se publică în zeci de ziare americane), lucrează neîncetat asupra opiniei publice. In fața studentelor, ea declară patetic: „Am patru fii, doi din ei sunt la marină. Doresc să-i pierd tot așa de puțin, ca oricare altă mamă. Sunt însă pe lume lucruri, pentru care e mai bine să mori, decât să le lași să se întâmple". De ce lucruri e vorba, explică alți parteneri, care vorbesc de apărarea umanității, a democrației, a culturii lumii întregi. Cine amenință aceste lucruri, o spun Stimson și Knox, care — împreună cu câțiva senatori democrați — merg cu câțiva pași înaintea lui Roosevelt și-i dau astfel ocazia să simtă reacțiunea poporului și să se vadă obligat a lua măsuri, cerute aparent de voința națională.

Mai mult: să întrecem pe Președinte!

In grupul partenerilor, cărora Roosevelt le aruncă mingile, s'a înrolat și fostul său contracandidat la demnitatea prezidențială, Wendell Willkie; acesta apare oridecâteori Roosevelt vrea să se lase provocat de opoziție. Această provocare înseamnă însă pretenția ca Roosevelt să facă și mai mult decât ceea ce tocmai a realizat. Acest lucru s'a evidențiat foarte clar în cazul Islandei. După ocuparea ei Wendell Willkie s'a ridicat ca să bagatelizeze această măsură, despre care existau temeri că va stârni o mare furtună în Statele Unite, și ca să afirme că un ajutor cu adevărat eficace nu se va putea realiza cu astfel de jumătăți de măsură, ci numai atunci, când Statele Unite vor instala puncte de sprijin în Irlanda de Nord și în Scoția. Succesul le-a dat dreptate: opinia publică americană a înghițit relativ ușor această pilulă de surpriză.

Toți partenerii lui Roosevelt în acest concert de fanfare războinice repetă mereu motivul despre apărarea contra „agresorilor", și prin aceasta pe acela al cruciadei contra „dictatorilor". In felul acesta seamănă o sămânță, din care crește isteria războiului. Intensitatea este gradată după un plan bine stabilit. In timp ce Stimson înfiera încă din Martie 1939 „națiunile de bandiți", contra cărora Statele Unite apărau existența democrației, a umanității și a justiției, ministrul marinei, Knox, are tristul merit de a fi dus în Iunie 1941 propaganda calomniosă a Statelor Unite până la punctul în care se afla în 1917, aruncând în discuție cuvântul de „Huni". Intr'o convorbire asupra contribuției elevilor americani la instrucția aviatică din Canada, el vorbește despre participarea voluntară a acestor aviatori ai Statelor Unite la lupta „pentru libertarea omenirii și pentru apărarea Angliei contra Hunilor".

Un plebiscit i-ar răpi prea mult timp

Ingrijorați de politica de intervenție a lui Roosevelt și în credința că, in ciuda numeroaselor sale metode, nu va reuși să ducă psihoza de război din Statele Unite până la un entuziasm războinic, doisprezece senatori au depus în Martie 1939 un proiect de lege, care prevedea, un plebiscit național înaintea declarării războiului contra unei puteri de peste ocean. O propunere asemănătoare făcuse cu câteva luni mai înainte în fața Congresului deputatul Ludlow. Amândouă nu fură luate în considerare. Institutul Gallup a revenit asupra acestei teme în anul 1941 și a constatat că 55 procente dintre cei chestionați sunt pentru un plebiscit înaintea deciziunii de pace sau război. Demne de remarcat sunt refuzul lui Roosevelt, precum și motivarea, care constă din două puncte. Mai întâi, nu există unitate de vedere asupra noțiunei „război". In al doilea rând, un plebiscit ar cere prea multă vreme.

Franclin D. Roosevelt a intrat de timpuriu în cercul lui Wilson, președintele din preajma războiului mondial. A fost secretarul său naval interimar în timpul războiului. Cunoaște jocul cu noțiunile de neutralitate, pace

și libertatea popoarelor, jucat cu succes de Wilson în proclamația sa din 2 Aprilie 1917. Cuvintele că „neutralitatea nu mai este posibilă și nici de dorit, și-au făcut pe atunci efectul. Roosevelt a rafinat metodele maestrului său și le-a perfecționat, ca să se apropie de același scop.

Cât de mare este influența unui discurs al lui Roosevelt, care reprezintă numai cel mai puternic dintre mijloacele sale de propagandă, o indică o anchetă a Institutului Gallup, în legătură cu „Convorbirile la gura sobei" din Ianuarie 1941. După această anchetă, erau pentru un ajutor necondiționat al Angliei:

Dintre auditorii cuvântării: 71 %
Dintre neauditori: 59 %

Toți acești oameni sunt convinși, că America e în pericol, pentrucă între coastele celor două continente e o distanță de numai 6000 kilometri. Urmează ca 6000 kilometri să nu constituie un obstacol pentru un atac din Europa, în timp ce — după cum susțin concomitent comentatorii americani — Canalul Mânecii, care în medie are o lățime de 40 km, apără Anglia de o invazie germană.

Întunecarea minților prin parole și teze propagandistice, contrarietatea informațiilor și a comunicatelor și-au făcut datoria. Cetățeanul s'a acomodat cu absurdităților și se lasă din ce în ce mai mult prins de ceea ce se ascunde în dosul lor, anume de sprijinul nemărginit al Angliei și de spiritul de intervenție. După atacurile propagandistice ale lui Roosevelt și ale partenilor săi, evoluția și-a urmat drumul pe care trebuia să meargă. Într'o jumătate de an — din Iunie 1940 până la finele anului —, tot după statisticele Institutului Gallup, adepții unui ajutor necondiționat al Angliei s'au dublat aproape ca număr. Dela 36 în Iunie, procentajul s'a ridicat la 52 în Septembrie, ca să se urce în fârșit la 68.

Majoritate — minoritate și un om

E dela sine înțeles, că aceste anchete Gallup nu spun totul. Căci ele se adresează unui cerc de oameni, care, chiar prin faptul că e întrebat, e dispus să ia atitudine. Marea masă nu se exprimă nici „pentru", nici „contra", ea orbăcăește în labirintul propagandei, fără să știe ce să facă cu parolele lansate de aceasta. Căci la urma urmei, Europa e departe, stările de acolo nu sunt cunoscute, iar omul simplu e neinteresat. Dar și asupra lui propaganda lui Roosevelt își face efectul; ea face ca masa, a cărei opinie e o speță populară a doctrinei Monroe, să clatine defensiv din cap. Oamenii obișnuiți nu se interesează, ei se ocupă de familiile lor, de sportul lor; politica o lasă în seama Casei Albe. Au după toate, un sentiment nelămurit de antipatie față de coloana cincea, care le este descrisă zilnic, contra atacurilor furioase împotriva Angliei, care le este prezentată ca aliat și avangardă a culturii americane. Oamenii aceștia formează marea masă a inerților, care totuși poate ca brusc să fie cuprinsă și târîtă de panica de război a celorlalți. Conducerea majorității printr'o minoritate — și poate că după ocuparea Islandei Roosevelt a constatat el însuși cu mirare această transformare — aceasta face ca soarta unei națiuni să se afle în mâinile unui singur om.

Și aceasta este ținta lui Roosevelt. Fie că vrea să intre în război astăzi, sau abia mâine. *Horst Claus*

Urmare din pagina 18

Ultima lecție: Secretul biruitorului: sufletul

ton. In mic, fiecare grupă învață ceea ce constitue rostul unei armate în mare să fie în toate împrejurările ofensivă, să descopere pe inamic, să-l oblige la luptă, la nevoie să-l înconjoare și să-l distrugă. De la sine, prin acest mod de instrucție, se șterg granițele dintre soldatul simplu, subofițer și ofițer. Fiecare German, care posedă dreptul de a face armata, care se bucură de sănătatea corporală și spirituală și de o bună purtare, are de la sine și calificarea de a deveni ofițer.

„Mașina" de război germană

Dela considerațiunile asupra celei mai mici unități de luptă germană, dela secție sau grupă, perspectiva se lărgește la panorama războinică a actualei lumi. Credincioasă școlii clasice prusiano-germane, al cărei ideal este bătălia de mișcare cu scopul distrugerii, armata germană a distrus în doi ani o serie de inamici, dintre care mulți erau considerați ca invincibili. Fiecare dintre acești adversari era înarmat cu cele mai moderne mijloace ale tehnicei războiului. Mulți dintre ei dispuneau nu numai de cele mai noui tancuri, de cele mai noui mașini blindate, camioane și avioane, ci chiar de trupe transportate cu avionul și de tancuri amfibii. Soldatul german a trecut în aceste lupte peste fortificații, pe care constructorii lor le considerau mai puternice decât zidurile din Jericho. Formațiuni germane reduse numericește nu numai că au înfruntat, ca la Narvik, pe dușman, dar l-au și bătut. Caracteristic pentru toate aceste victorii este o aceeași lipsă de patimă. Cu niciunul dintre adversarii săi soldatul german n'a luptat cu ură sau cu furie. A înfruntat pe toți cu aceeași liniște sufletească și cu aceeași precizione calmă, care au adus armatei germane din partea inamicilor numele de „mașină de război". Armata germană acceptă această denumire ca pe un titlu de onoare, deși ea știe, că titlul nu pornește dintr'o intenție onorabilă. Când instrumentul distrugerii e comparat cu o mașină, se caută să se micșoreze spiritul care a condus la victorie. Mașina e un mijloc auxiliar al omului, niciodată însă omul însuși. Omul, cu capacitatea sa de a suferi, de a gândi și de a acționa chiar atunci când animalul se dă bătut, este triumfătorul de pe câmpul de luptă. Voința și rațiunea, sufletul și creierul constituie ființa artei războiului. Unde s'au găsit vreodată la o mașină însușiri morale?

Și apoi, dacă e vorba să rămânem la titulatura aceasta, ce poate opune dușmanul Germaniei, Anglia, acestei mașini? Ea opune arta învechită a unei „strategii în timp", a unei politici de întindere cu orice preț a războiului, o goană în căutarea de noui teatre de război. Chiar dacă această artă e veche decând lumea, ea a fost numai atunci încoronată de success, când a fost aplicată, — cum a făcut-o Roma cu Hanibal —, contra unui adversar, care luptă pe pământ străin, departe de țară și fără legătură și resursele de împrospătare ale patriei. Anglia n'ar fi trebuit să uite această lecție a istoriei. Germania nu e Hanibal, poporul german luptă în Europa și pentru Europa.

Jod-Kaliklora

Pasta de dinți recomandată de medici

conține 0,0075 % iod organic, din care la curățirea dinților circa 0,000035 g iod este resorbit de gingie și ajunge astfel să fie repartizat organelor interne ale corpului.

Jod-Kaliklora este o pastă de dinți spumoasă și plăcută de cea mai bună calitate (fără clorat de potasiu!) cu o aromă foarte gustoasă și răcoritoare. Cantitatea minimală de iod organic e suficientă ca să producă o desinfectare durabilă a cavității bucale (dovedită științific!) și să apere dinții și gingia de îmbolnăviri, în special de paradentoza răspândită în lumea întreagă.

Apoi Jod-Kaliklora este recunoscută de medici ca mijloc profilactic contra bolilor căilor respiratorii, fenomene de îmbătrânire (arterio-scleroză) și ca stimulant al tuturor funcțiunilor corpului.

Informații și literatură prin secția științifică a Fabricei de chimicale

Queisser & Co., K. G., Hamburg 19

Ați dori să fiți fakir?

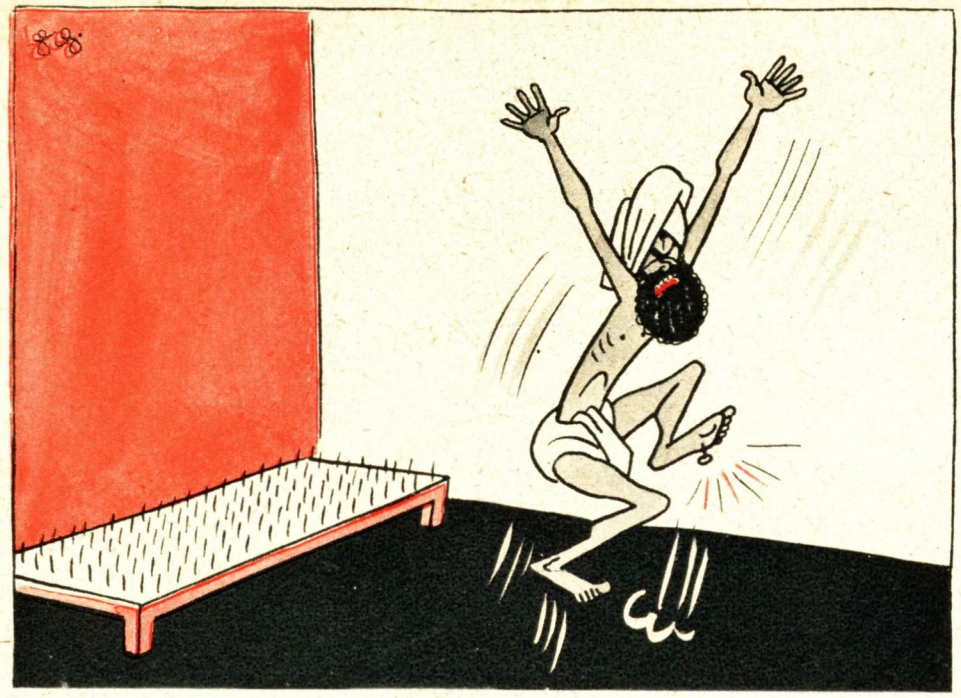

„Au! — Auu! Cine a aruncat piuneza în fața patului meu?"

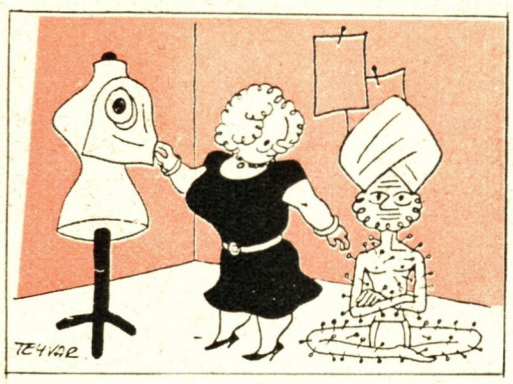

Croitoreasa care s'a căsătorit cu un fakir

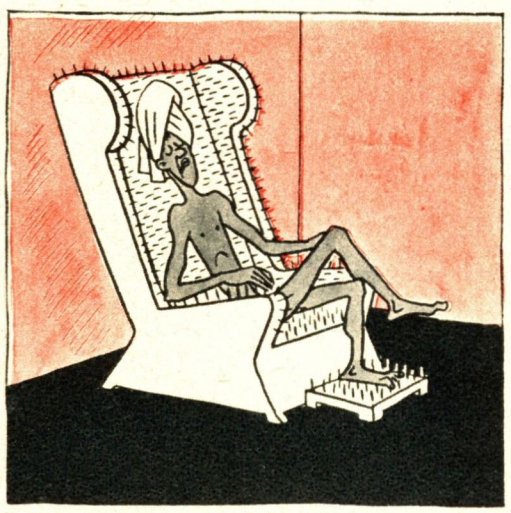

Fakirul care s'a îmbogățit

Edela sine înțeles, că oameni care fac tocmai contrariul la ceea ce se pare ca plăcut naturii omenești, provoacă cea mai mare senzație. Și deoarece omul este slab, adică el nu renunță ușor pe timp îndelungat la lucruri plăcute, tocmai din această cauză mai ales asceții sunt aceia care îi provoacă fiori. In evul mediu au existat indivizi foarte neplăcuți printre acești fanatici care cereau dela întreaga lume să facă la fel ca ei și să renunțe la toate bucuriile. Câteodată au reușit, însă la sfârșit în cele mai multe cazuri le-a mers rău. Fakirii sunt însă cu totul alte persoane cu mult mai inteligente. Ei duc o viață aspră exemplară față de ei înșuși, însă ei nu cer dela nimeni să facă la fel. Ei nu doresc de loc aceasta, căci altfel cine i-ar mai admira?

Există fakiri care pășesc cu picioarele goale peste jăratec, care dansează pe cioburi de sticlă sau care se lasă îngropați de vii. Cei mai populari sunt însă aceia care se culcă pe scânduri în care s'au înfipt cuie. Fiecare om dorește cel puțin să se bucure de liniște în timpul de odihnă și fiecare consimte la o tihnă cât mai bună. Numai gândul că trebuie să te culci într'un pat tare este foarte fatal. Și iată că s'au găsit oameni care nu numai că preferă un pat tare, dar după propria lor dorință înfig în scânduri cuie ascuțite, pentru a se întinde apoi pe vârfurile cuielor. Somn ușor! Dacă ne gândim, că într'un basm al poetului Andersen o prințesă s'a ales cu o vânătaie dela o boabă de mazăre deși dormea pe șapte saltele, abia atunci vom putea înțelege deosebirea dintre aceste două concepții. Lucrul e atât de grotesc încât nu poate surprinde de loc faptul, că există persoane care fac glume în legătură cu aceasta. Involuntar să ne închipuim că un asemenea fakir face gargare numai cu piuneze, sau să ne întrebăm dacă el ar șchiopăta în cazul că în sandalele sale ar ești afară o mică țintă ascuțită. Fakirul ne devine ridicol, tocmai prin faptul că îl măsurăm cu o unitate obișnuită.

Este însă o mare fericire, că felul lui de a dormi nu s'a răspândit mai departe. De altfel ne obișnuim cu multe lucruri însă aici se merge prea departe. Industria fierului dela sine înțeles s'ar bucura de aceasta: căci toată lumea ar întrebuința în loc de pijama armura cavalerului. Aceasta ar fi de sigur o ideie foarte originală și practică. Nimeni nu s'ar mai culca într'o cămașe de noapte, o îmbrăcăminte pe care cele mai multe femei o găsesc îngrozitoare. Un cavaler veritabil, e însă cu totul altceva! De câte ori ne-am învârti în timpul somnului armura ar zornăi îngrozitor. Și probabil omenirea necăjită ar trebui să aștepte multă vreme până când s'ar găsi un cap genial căruia să-i vină în minte să întoarcă scândurile, astfel încât cuiele să fie îndreptate în jos. Insă până atunci am duce-o mai greu chiar decât cea dintâi vrabie, sau poate ați văzut vreodată o păsărică care să adune cuie pentru a-și construi cuibul? Intradevăr totul nu este decât un coșmar. Iar cine este fakir nu se lasă chinuit de asemenea griji — el simte cel mult cuiele.

A. S.

„Abia acum înțeleg de ce am dormit atât de rău ultimele nopți — lipsea doar un cui

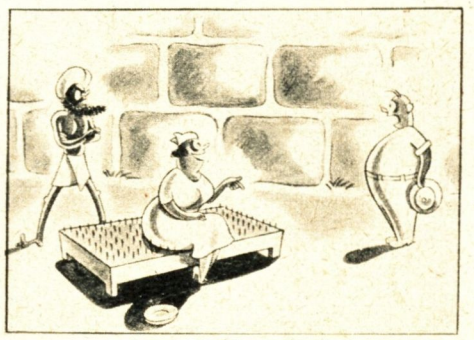

„Incearcă și tu, Paul, e atât de caraghios!"

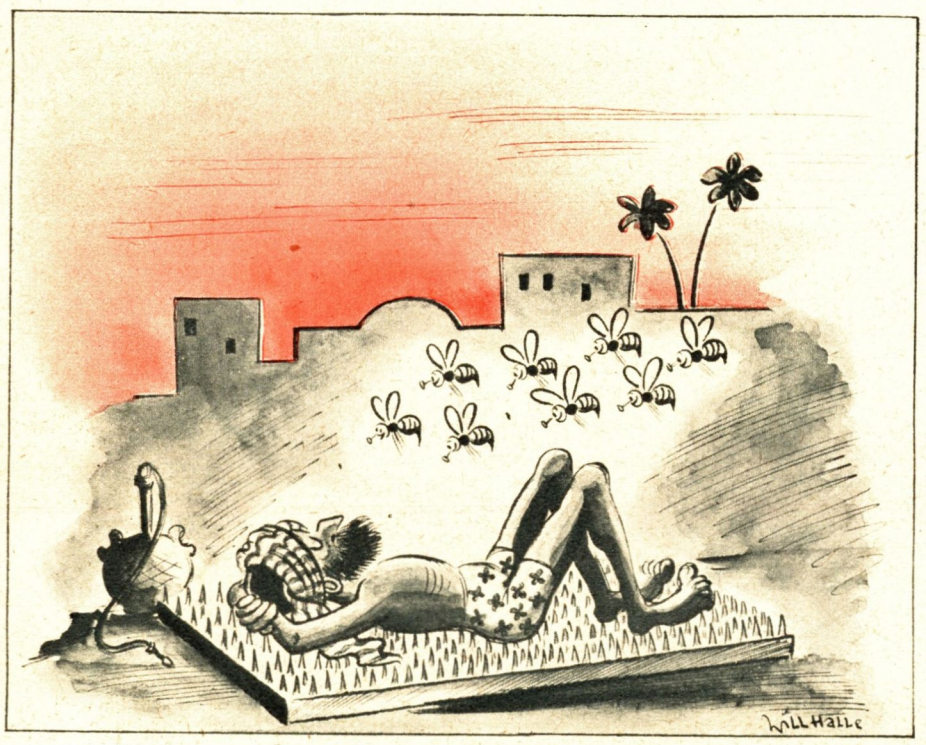

„Copii, veniți! — lasă că-i arătăm noi închipuitului!"

„Nopțile au și început să se răcorească — nu fii ușuratec, învelește-te cu plapuma!"

Scurt și bun

Anecdote din toată lumea

Pauza dela amiază

Un purtător de afișe se plimba pe străzile New Yorkului. El trebuia să facă reclamă electorală pentru Wendell Willkie, dar afișul îi atârna deandoasălea pe trup. Un trecător îi spuse: „Nu vezi că ți-ai întors pe dos afișele?" „Ba bine că nu", răspune omul, îmbucând cu poftă dintr'o bucată de pâine cu slănină. „Dar acum îmi fac pauza dela amiază și nu lucrez!"

Poporul american doarme

In timpul unei ședințe de noapte a Senatului, un senator din opoziție, din Middle West, exclamă patetic la sfârșitul discurului său în care acuza guvernul: „Mă adresez poporului american!" Președintele se uită la ceas și îi strigă: „Dar, domnule senator, este ora trei! La ora asta poporul american doarme."

Dreptate împărătească

Ecaterina a II-a avea un adevărat simț al dreptății. In timpul unei serbări la Curtea Imperială, ea observă că unul dintre cei mai buni generali ai ei era împins spre fundul sălii de către o ceată de curteni. Ea se apropie de general și spuse cu voce tare, ca să audă toți: „Conte Alexandru Nicolaevici, locul d-voastră este aici, în față, în tocmai ca și în bătălie!"

Nasul ca unitate de măsură

Intr'o seară, înainte de bătăliile dela Jena și Auerstädt, veni la Napoleon unul dintre generalii săi. Generalul abia mai răsufla, atât de grăbit era, și spuse: „Sire, inamicul ne stă în fața nasului, trebue să atacăm numai decât!" Napoleon privi cu atenție nasul minuscul al generalului și răspunse ironic: „Zici că inamicul ne stă în fața nasului? Nasul cui? Dacă e vorba de nasul dumitale, atunci inamicul este într'adevăr foarte aproape; dar dacă este vorba de nasul meu, atunci mai avem timp să luăm masa în liniște."

Un șantaj permis

Pe când era tânăr, Goya făcea odată portretul unui cetățean bogat din Salamanca. Se înțelesese cu bogătașul că va picta bine și în schimb va fi plătit bine. Asemănarea era izbitoare. Dar bogătașul refuza să plătească prețul, presupunând că pictorul tot nu va putea face nimic cu portretul, căci altul nu-l va cumpăra. „Bine", spuse Goya, plecă acasă, puse portretul într'o ramă frumoasă și îl expuse la geam cu următoarea inscripție: „Sunt aici, deoarece n'am bani." In ziua următoare, portretul era plătit.

Depinde de model

O Americană bogată și foarte frumoasă, își comandă în timpul ședерii sale la Madrid un portret la pictorul Zuloaga. Cu toate că era bătrân, maestrul lucra cu un elan tineresc și termină portretul în nici două săptămâni. Americana îi spuse: „Imi pare foarte bine, maestre, că v'ați grăbit atât de mult! Când mă gândesc că tânărul coleg al D-voastră, domnul D. a avut nevoie de zece luni ca să picteze portretul surorii mele, ..." Pictorul o întrerupse cu un zâmbet melancolic: „Vai, doamnă, de eram atât de tânăr ca el, aveam nevoie probabil de doi ani, ca să vă termin portretul!"

1. *Liniștit și devotat șade pescarul cu undița. Timpul se scurge ceas cu ceas însă niciun pește nu se lasă atras în cursă. Deodată . . .*

4. *. . . el se repede în apă după prada sa. Iar acum se întâmplă un lucru de necrezut care sună întocmai ca o minciună tipică a pescarului cu undița!*

2. *. . . sloara tresare și norocosul pescar trage afară un șirengar voinic, lucitor ca argintul însă . . .*

5. *Intr'o clipă el se aruncă cu avânt îndrăzneț asupra fugarului, îl apucă cu mare dibăcie întocmai ca un Indian . . .*

3. *. . . din nenorocire sloara se rupe! Cu un strigăt de desnădejde omul lasă să-i zboare undița și iată:*

6. *. . . și ține triumfător peștele! La acest noroc se adaugă însă și minunata întâmplare că un prieten a fotografiat procedeul ingenios!* Fotografiile: S. Stoche și Dillan

Nu ne povestește pescarul cu undița ci aparatul de fotografiat!

Tinerile Italience învață dansul clasic

Școala înființată de renumita primă-balerină, Ja Russkaia este singura Academie de Dans de stat din Italia. Aici se formează vlăstarele: viitoare profesoare de dans și baletiste

Facerea podului cu încetinire. *O deprindere care cere mușchi puternici și stăpânirea exersată a corpului. Vârsta minimă a elevelor este de zece ani, iar studiul durează opt ani*

Tinerețe și grație la dansul pe vârful picioarelor. *Cu eleganță și atenție fetele se ridică pe vârful degetelor dela picioare și exersează mereu fiecare pas, fiecare gest. In afară de cursul de dans se mai studiază: artele, literatura și muzica. După terminarea studiului și trecerea unui examen final se obține diploma*

Fotografiile: Basilius (Mauritius)

O horă ca în tablourile lui Botticelli: *Oră de exerciții pe terasa Academiei când se reînviază frumusețea dansurilor clasice. Conducătoarea Academiei de Dans din Roma este tânăra profesoară de balet Giula Penzi*

Signal Nr. 19 Anul 2, Numărul 1 din Octombrie 1941 — Apare odată la 14 zile — Redactor-șef interimar Heinz Medefind / Editura și tiparul: Deutscher Verlag, Berlin SW 68, Kochstr. 22-26. Toate drepturile rezervate All rights reserved / Entered as second class matter at the Postoffice at New York, N. Y.

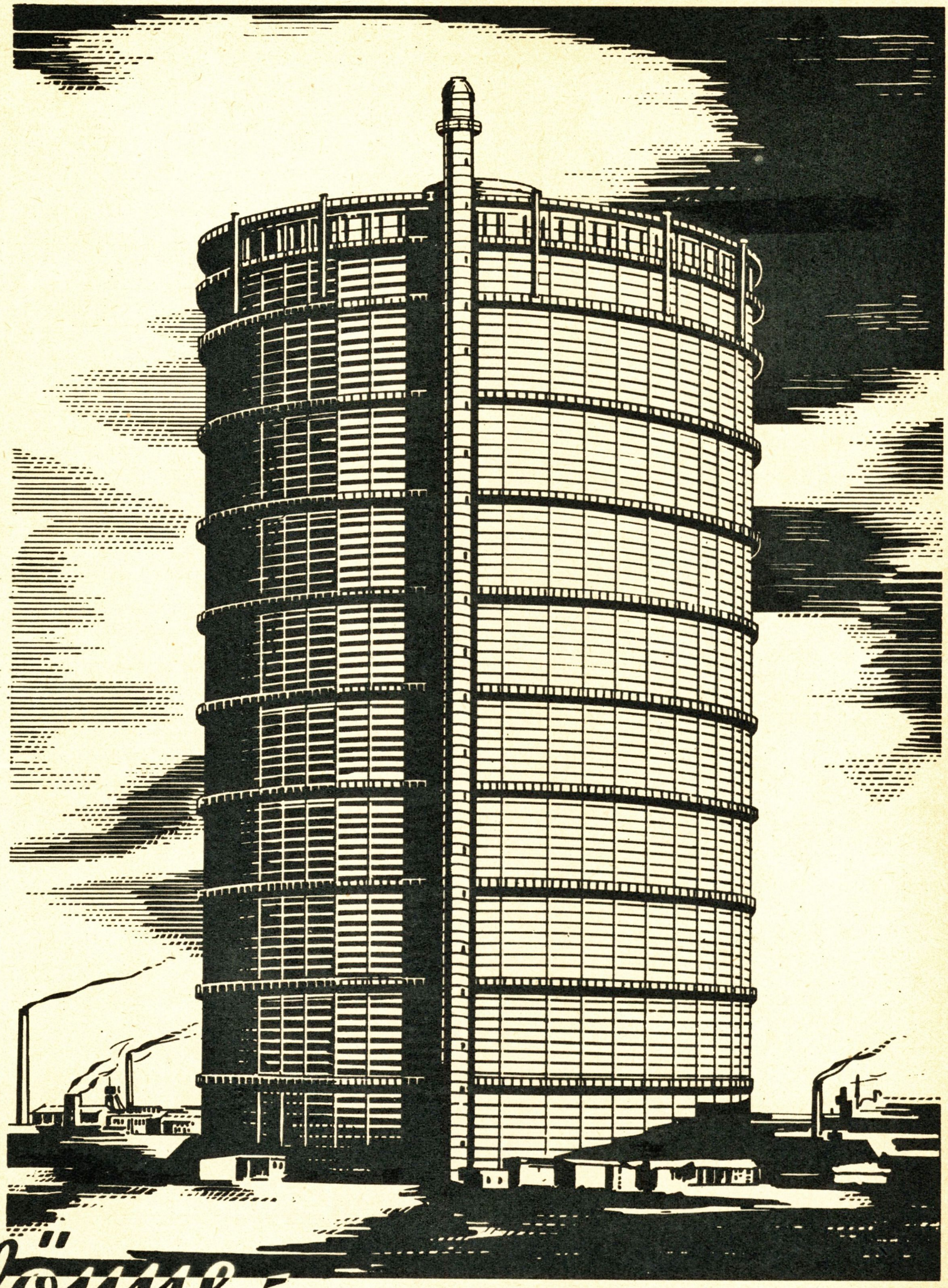

Klönne -

Gazometre uscate în toate continentele.
Intre ele, cel mai mare şi cel mai mic din lume.

AUG. KLÖNNE - DORTMUND

Signal

Convorbiri la Smolensc

Reporterul de război Hanns Hubmann povestește în interiorul revistei convorbirile pe care le-a avut la Smolensc și în împrejurimile orașului cu diferiți muncitori, țărani, studenți și specialiști